

Ex ante hodnotenie Operačného programu Ľudské zdroje 2014 – 2020

PRVÝ NÁVRH EX ANTE HODNOTENIA

Dátum: 30. septembra 2013

Spracovateľ: IBS SLOVAKIA, s.r.o.
M. R. Štefánika 5/1
971 01 Prievidza
Slovenská republika

Obsah

1 Úvod	3
2 Stratégia programu.....	5
2.1 Konzistentnosť programových cieľov	5
2.2 Vnútoraná koherentnosť.....	6
2.3. Logika intervenčného rámca	9
3 Ukazovatele a systém monitorovania a hodnotenia.....	24
4 Systém riadenia a implementácie	28
5 Konzistencia finančných alokácií	32
6 Príspevok programu k plneniu cieľov strategických dokumentov	33
7 Závery	36
Príloha 1: Intervenčná logika a ukazovatele.....	38
Príloha 2: Národné ciele Stratégie Európa 2020	46

1 Úvod

Táto správa predstavuje prvý návrh ex ante hodnotenia operačného programu Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“) pre programové obdobie 2014 – 2020. Je vypracovaná podľa požiadaviek návrhov nariadení Európskeho parlamentu a Rady, ktoré sa týkajú spoločných ustanovení k EFRR, ESF, KF, EPFRV, EFNRH, ako aj samostatných návrhov nariadení k EFRR a ESF. Zároveň sú v ex ante hodnotení zohľadnené požiadavky Metodického pokynu č. 1 k vykonaniu ex ante hodnotení pre programové obdobie 2014 - 2020 vydaného Centrálnym koordinačným orgánom (ďalej len „CKO“).

Zadáateľom ex ante hodnotenia je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“) ako budúci Riadiaci orgán (ďalej len „RO“) OP ĽZ. Zhotoviteľom ex ante hodnotenia je na základe výsledku verejného obstarávania firma IBS SLOVAKIA, s.r.o. so sídlom v Prievidzi.

Účelom ex ante hodnotenia je zabezpečiť kvalitné nastavenie OP ĽZ tak, aby sa stal účinným nástrojom prispievajúcim k cieľom stratégie Európskej únie (ďalej len „EÚ“) pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast (stratégia Európa 2020), najmä prostredníctvom plnenia národných cieľov stanovených v rámci stratégie Európa 2020 v oblasti zamestnanosti, sociálnej inklúzie a vzdelávania.

Politika súdržnosti EÚ pre obdobie 2014 – 2020 je koncipovaná ako výsledkovo orientovaná s cieľom prispieť k napĺňaniu stratégie Európa 2020. V porovnaní s programovým obdobím 2007 – 2013 bude zo strany Európskej Komisie (ďalej len „EK“) kladený väčší dôraz na jasné definovanie cieľov a orientáciu na výsledky intervencií, zatiaľ čo absorpčná kapacita a implementačné procesy sa dostávajú ďalej od centra pozornosti.

Tento nový strategický prístup posilňuje úlohu ex ante hodnotenia. Je potrebné zabezpečiť, aby OP ĽZ jasne a zrozumiteľne formuloval svoju intervenčnú logiku a bol schopný preukázať svoj prínos k stratégii Európa 2020. Ex ante hodnotenie by taktiež malo napomôcť RO nastaviť a zaviesť fungujúci monitorovací systém, ktorý bude spĺňať všetky požiadavky na hodnotenie vyplývajúce z návrhu Všeobecného nariadenia. Dôležitou súčasťou ex ante hodnotenia je aj posúdenie primeranosti finančných alokácií na jednotlivé prioritné osi resp. investičné priority. Odporúčania vychádzajúce z ex ante hodnotenia musia byť jasné, argumentačne podložené a prispôbené konkrétnym potrebám OP ĽZ.

Predmetom prvého návrhu ex ante hodnotenia je druhý návrh programového dokumentu OP ĽZ vypracovaný v septembri 2013.

Prvý návrh ex ante hodnotenia bol vypracovaný po schválení Úvodnej správy k ex ante hodnoteniu OP ĽZ zadáateľom. V rámci prác sa ex ante hodnotitelia zúčastnili zasadnutia Pracovnej skupiny pre prípravu programového obdobia 2014 – 2020 (11. septembra 2013), stretnutia mikrotímov pre zamestnanosť, sociálnu inklúziu a vzdelávanie (19. septembra 2013) a absolvovali sériu priebežných konzultácií s RO a ďalšími zainteresovanými subjektmi.

Táto správa je okrem úvodnej kapitoly rozčlenená do šiestich hlavných častí:

Druhá kapitola Stratégia programu analyzuje intervenčnú logiku OP ĽZ, t.j. konzistentnosť programových cieľov, vnútornú koherentnosť a prepojenie medzi podporovanými akciami, očakávanými výstupmi a výsledkami.

Tretia kapitola Ukazovatele a systém monitorovania a hodnotenia sa v nadväznosti na intervenčnú logiku programu zaoberá nastavením systému ukazovateľov, míľnikov, zberu dát, monitorovania a hodnotenia.

Štvrtá kapitola Systém riadenia a implementácie má za cieľ posúdiť nastavenie systému riadenia vrátane administratívnych kapacít a administratívneho zaťaženia prijímateľov.

Piata kapitola Konzistentnosť finančných alokácií bude hodnotiť primeranosť finančných alokácií vzhľadom na rozsah jednotlivých cieľov ako aj zdôvodnenie použitia zvolených foriem podpory a výšky alokácií.

Šiesta kapitola Príspevok programu k plneniu cieľov strategických dokumentov rozoberá očakávaný príspevok OP ĽZ k stratégii Európa 2020, Národnému programu reforiem a horizontálnym zásadám (rovnosť príležitostí a predchádzanie diskriminácii, trvalo udržateľný rozvoj).

V siedmej kapitole Závěry sú zhrnuté najdôležitejšie zistenia a odporúčania prvého návrhu OP ĽZ.

2 Stratégia programu

Strategická časť Operačného programu Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“) je doteraz najrozpracovanejšou časťou, a preto logicky bude najväčšia časť prvého návrhu ex ante hodnotiacej správy venovaná práve jej.

Stratégia programu tvorí teoretický základ pre nastavenie systému implementácie, ktorý by mal byť postavený na ukazovateľoch schopných merať dopad opatrení. V porovnaní s programovým obdobím 2007 – 2013 by mal byť kladený väčší dôraz na nastavenie systému tak, aby bolo možné čo najpresnejšie zistiť vplyv, resp. mieru prínosu programu na hodnoty stanovených ukazovateľov.

V tejto kapitole budú zhodnotené nasledovné komponenty stratégie OP ĽZ:

- Konzistentnosť programových cieľov,
- Vnútoraná koherentnosť,
- Prepojenie medzi podporovanými akciami, očakávanými výsledkami a výstupmi.

Aspekty komplementárnosti, prípadne synergie s 'vonkajším prostredím', t.j. s nástrojmi, resp. programami a politikami Európskej únie (ďalej len „EÚ“), národnými politickými dokumentmi, ako aj horizontálne princípy sú hodnotené v kapitole 5.

2.1 Konzistentnosť programových cieľov

Konzistentnosť programu je splnená, ak (predovšetkým) špecifické ciele programu odzrkadľujú, resp. vychádzajú z identifikovaných potrieb a výziev, a že im je prisúdená zodpovedajúca váha. Nižšie uvedené hodnotenie sa venuje len prvej časti, keďže v súčasnosti ešte nie je možné hodnotiť váhu prisúdenú jednotlivým opatreniam, a to z dôvodu absencie finančných alokácií.

OP ĽZ reflektuje obe **špecifické odporúčania Rady EÚ pre Slovenskú republiku** (ďalej len „SR“)¹ týkajúce sa predmetu OP ĽZ:

1. Prijatť opatrenia s cieľom zlepšiť schopnosť verejných služieb zamestnanosti poskytovať uchádzačom o zamestnanie individualizované služby a posilniť prepojenie medzi aktivačnými opatreniami a sociálnou pomocou. Účinnejším spôsobom riešiť dlhodobú nezamestnanosť prostredníctvom aktivačných opatrení a individualizovanej odbornej prípravy. Zlepšiť poskytovanie zariadení starostlivosti o deti, najmä pre deti do veku troch rokov. Znížiť daňovo-odvodové zaťaženie pre pracovníkov s nízkymi príjmami a upraviť systém dávok.
2. Zintenzívniť úsilie riešiť vysokú nezamestnanosť mládeže, napríklad prostredníctvom záruky pre mladých. Prijatť opatrenia s cieľom prilákať mladých ľudí k učiteľskej profesii a zlepšiť výsledky vzdelávania. V odbornom vzdelávaní a príprave posilniť poskytovanie praktickej výučby priamo v podnikoch. Vo vysokoškolskom vzdelávaní vytvoriť bakalárske programy viac orientované na pracovné miesta. Podporiť účinné odovzdávanie znalostí podporou spolupráce medzi vysokými školami, výskumnou komunitou a podnikateľských sektorom. Zintenzívniť úsilie o zlepšenie prístupu k vysoko kvalitnému a inkluzívnemu predškolskému a školskému vzdelávaniu marginalizovaných komunít vrátane Rómov.

Uvedené odporúčania a ich aspekty sú reflektované v jednotlivých prioritných osiach, investičných prioritách, špecifických cieľoch, výsledkoch aj výstupoch.

¹ Odporúčanie Rady, ktoré sa týka Národného programu reforiem Slovenska na rok 2013 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na roky 2012 – 2016. Európska Komisia. 29. 5. 2013. COM(2013) 375 final.

Hodnotený OP LZ do veľkej miery vychádza zo **Spoločného strategického rámca**². Značne reflektuje nasledovné tematické ciele a ich kľúčové opatrenia uvedené v prílohe 1:

- Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily (Prioritná os 1 Zamestnanosť),
- Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe (najmä Prioritná os 2 Sociálne začlenenie),
- Investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania (najmä Prioritná os 4 Vzdelávanie).

OP LZ nadväzuje na nasledovné tematické ciele **1. návrhu Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020** prostredníctvom svojich prioritných os, zvolených investičných priorit a špecifických cieľov:

Tematický cieľ Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily definuje rozvojové potreby a disparity, ako sú predovšetkým vysoká nezamestnanosť, nízka zamestnanosť, dlhodobá nezamestnanosť, nezamestnanosť mladých ľudí, účinnosť a efektívnosť aktívnej politiky trhu práce (ďalej len „AFTP“) a nízka mobilita pracovnej sily.

Tematický cieľ Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe definuje rozvojové potreby a disparity, ako sú predovšetkým chudoba a sociálne vylúčenie marginalizovaných rómskych komunit (ďalej len „MRK“), riziko sociálneho vylúčenia občanov so zdravotným postihnutím, nízka úroveň sociálnej ekonomiky a nízka úroveň zdravotného stavu obyvateľstva.

Tematický cieľ Investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania definuje rozvojové potreby a disparity, ako sú predovšetkým nekvalitné školské vzdelávanie (materské školy, základné a stredné školy, málo motivovaní učitelia), nízka kvalita terciárneho vzdelávania (neefektívne financovanie VŠ, málo doktorandov) a nízka intenzita ďalšieho vzdelávania.

Reflexia spomínaných dokumentov je v hodnotenom OP LZ značná, a teda potreby a problémy identifikované v SR sú formulované do špecifických cieľov.

Napriek tomu vidí hodnotiteľ závažný nedostatok týkajúco sa vnútornej koherentnosti (viď podkapitolu 2.2). Nápravou dôjde aj k lepšej viditeľnosti prepojenia potrieb a problémov na ciele OP LZ.

Napokon považuje hodnotiteľ za potrebné zdôrazniť fakt, že **sekcie by mali pracovať na dlhodobých stratégiách zamestnanosti a sociálnej inklúzie**, a každých cca. päť rokov ju aktualizovať. V tomto štádiu rozpracovanosti OP LZ by bolo vhodné hodnotiť prepojenie cieľov na potreby identifikované práve v takomto type dokumentu. Podľa informácií hodnotiteľov sa však na daných dokumentoch ešte len pracuje, pričom sú v úvodných štádiách.

2.2 Vnútoraná koherentnosť

Vnútoraná koherentnosť je predovšetkým vzťah medzi špecifickými cieľmi jednotlivých prioritných osí na jednej strane a medzi špecifickými cieľmi rôznych prioritných osí na strane druhej. Zahŕňa však tiež formálnu koherentnosť vzťahujúcu sa na vnútornú logiku a štruktúru jednotlivých častí OP.

V oboch aspektoch vidí hodnotiteľ nedostatky.

Po prvé je potrebná jasnejšia obsahová diferenciacia a zároveň prepojenosť medzi špecifickými cieľmi v rámci jednej prioritnej osi, ale hlavne medzi špecifickými cieľmi rôznych prioritných osí,

² PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE. Prvky spoločného strategického rámca na roky 2014 až 2020 pre Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo. 14. marca 2012. SWD(2012) 61final .

pričom definovanie deliacích a spájacích línií sa musí prejavíť do dôsledkov cez úroveň očakávaných výsledkov až po príklady podporovaných aktivít.

Po druhé nie je zabezpečená dostatočná jednotnosť vnútornej logiky a štruktúry opisu jednotlivých prioritných osí, investičných priorit a špecifických cieľov.

K prvému nedostatku:

Prioritná os (ďalej len „PO“) 1 a 2 na jednej strane a PO 5 a PO 6 na strane druhej sú zamerané na zamestnanosť a sociálne začlenenie obyvateľov SR. Hodnotiteľ vidí problém v sledovaní a vykazovaní príspevku PO 1 a PO 2 k cieľovým plánovaným hodnotám pod PO 5 a PO 6 a takisto príspevku PO 4 k napĺňaniu ukazovateľov PO 5.

PO 5 a PO 6 by mali zároveň vykazovať prepojenie na PO iných operačných programov, ktoré sú rovnako vyhradené pre marginalizované rómske komunity (ďalej len „MRK“).

Okrem toho sa špecifické ciele rôznych prioritných osí vhodne dopĺňajú.

Špecifické ciele v rámci jednotlivých PO by však bolo vhodné prehodnotiť, t.j. stanoviť jasnejšie deliace línie a popísať aspekty vzájomného dopĺňania sa. Uľahčí to sledovanie a vykazovanie hodnôt ukazovateľov a predíde sa obsahovým duplicitám.

ŠC 1.1.1 a ŠC 1.1.2 majú rovnaké cieľové skupiny a okrem dvoch skupín aj rovnaké typy prijímateľov, čiastočne sa prelínajú aj výsledky a príklady aktivít. Uvedené je pravdepodobne výsledkom nedostatočnej diferenciacie medzi charakterom a účelom ŠC 1.1.1 a ŠC 1.1.2. Hodnotiteľ odporúča viesť jasnejšiu deliacu líniu naprieč ich obsahom.

ŠC 1.3.1 a 1.3.2 dávajú dôraz na ženy, resp. rodičov. V teórii je síce takýto prístup vhodný, vzhľadom k horizontálnemu charakteru týchto dvoch ŠC nebude ľahké formulovať samostatné výzvy a čerpanie takto alokovaných prostriedkov môže byť nízke.

ŠC 2.1.4 predstavuje skôr horizontálnu prioritu. Jeho umiestnenie na úroveň ŠC môže slúžiť na zdôraznenie jeho dôležitosti a indikuje plánovanie rozsiahlych opatrení. V teórii je síce takýto prístup vhodný, avšak okrem kampaní na zvýšenie povedomia nebude v praxi vzhľadom k jeho prierezovému charakteru ľahké formulovať samostatné výzvy a čerpanie takto alokovaných prostriedkov môže byť nízke.

ŠC 2.2.1 by bolo možno vhodnejší v OP Efektívna verejná správa, pretože zamýšľané intervencie sa týkajú fundamentálnych systémových zmien.

ŠC 3.1.1 by možno bol vhodnejší v IROP - Integrovaný regionálny operačný program, ktorý zahŕňa aj investície do zdravotnej a sociálnej infraštruktúry.

V priebehu hodnotenia došlo k zmene a ŠC 4.3.2 nebude vytvorený, ale jeho obsah bude včlenený do ŠC 4.3.1 (rezidentské programy a ďalšie vzdelávanie pracovníkov v zdravotníctve). Pri pohľade z úrovne investičnej priority možno konštatovať, že rezidentské programy by skôr mohli spadať pod IP 2 ako pod IP 3. Zatiaľ čo IP 3 je zameraná na kontinuálne dopĺňanie vedomostí a obnovu zručností, spadá pod IP 2 „terciárne ekvivalentné vzdelávanie“, pričom rezidentské programy ako forma špecializačného štúdia môžu byť chápané práve ako spomínané „ekvivalentné“ vzdelávanie. Avšak „podpora ďalšieho vzdelávania pracovníkov v zdravotníctve“ v oblasti novovytvorených a inovovaných postupov (v nadväznosti na ŠC 2.2.1) spadá pod IP 3.

ŠC 4.3.1 obsahuje výsledok č. 8 – „Vytvorenie a aktualizácia systému monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb / potrieb pracovného trhu, [...] vytvorenie systému predvídania potrieb pracovného trhu a profesijného poradenstva [...]“. Zavedeniu systémového prvku, ktorý do veľkej

miery ovplyvní implementáciu a úspech PO 4, nezodpovedá úroveň výsledku, ale cieľa, napr. v rámci OP Efektívna verejná správa.

Napokon treba viesť jasnejšie deliace línie naprieč podporovanými aktivitami spadajúcimi pod jednotlivé ŠC (viď podkapitolu 2.3).

V nasledujúcej podkapitole sú dané nedostatky konkretizované z pohľadu prepojenosti medzi podporovanými akciami, ich výstupmi a očakávanými výsledkami.

K druhému nedostatku:

Úvodné časti k jednotlivým úrovňam intervencií boli v niektorých prípadoch poňaté ako nutné a nepotrebné slohové cvičenie. Avšak sú to práve úvodné časti, ktoré dávajú priestor argumentácii a zdôvodneniu relevancie a nutnosti zamýšľaných intervencií. Splnenie kritéria jednotnosti vnútornej logiky textu zabezpečí lepšiu viditeľnosť prepojenia potrieb a problémov na ciele OP ĽZ. Hodnotiteľ navrhuje nasledovný postup úpravy:

Prioritnú os, investičnú prioritu a špecifický cieľ treba vnímať ako tri úrovne smerom od všeobecnej ku konkrétnej. Každá úroveň by mala mať zadaný počet odsekov, pričom každý odsek by mal mať svoju 'tému'. Hodnotiteľ považuje za nutné nasledovné témy:

1. Opis východiskovej situácie (problémy a potreby), podľa možností bez kliše a všeobecne známych právd. Štatisticky sú argumenty síce podložené, ale často bez udania zdroja informácií.
2. Prepojenie na súčasné programové obdobie s dôrazom na úspešné intervencie, zámer po pokračovať v niektorých z nich, či ich posilniť, či na ne nadviazať (niektoré prioritné osi túto požiadavku splňajú viac, niektoré menej).
3. Zamýšľané riešenia z dlhodobého a krátkodobého hľadiska.
4. Komplementárnosť s inými operačnými programami, pričom táto má byť identifikovaná čo možno najkonkrétnejšie, t.j. na všetkých troch úrovniach intervencií, explicitne a bez frázy bez pridanej hodnoty. Aj keď sa hodnotitelia presvedčili na osobných stretnutiach partnerskej skupiny či v menších formátoch o tom, že prvky komplementárnosti s inými operačnými programami sú zabezpečené, bolo by ich vhodné explicitne popísať.
5. Konkrétny, podľa možností kvantifikovaný prínos k piatim cieľom Národného programu reforiem a stratégii Európa 2020. Aj keď prínos zatiaľ nebolo z dôvodu absencie finančných alokácií možné kvantifikovať, úvodná časť by mala predvídať aj takýto odsek.

Uvedené témy je potrebné popísať na každej úrovni, tzn. prioritná os, investičná priorita a špecifický cieľ, a to smerom od všeobecného ku konkrétnemu. Hodnotiteľ si uvedomuje, že počet znakov je v niektorých prípadoch preddefinovaný, je však presvedčený, že daný zámer je splniteľný za predpokladu neopakovania sa a výstižnosti.

Príklady aktivít by bolo vhodné umiestniť hneď za očakávané výsledky spadajúce pod jednotlivé špecifické ciele, a to z dôvodu lepšej názornosti.

Tiež je potrebné jasne definovať a jednotne umiestniť uvedenie cieľových skupín a typy prijímateľov. V hodnotenom dokumente neboli v niektorých prípadoch zrejme a niekedy boli uvedené len pod investičnou prioritou alebo len pod špecifickým cieľom alebo pod oboma.

Napokon by bolo vhodné upraviť tabuľku 1 na stranách 8 až 14 OP ĽZ, ktorá má poskytovať súhrnný prehľad zdôvodnenia výberu tematických cieľov a investičných priorít. Aby daný účel spĺňala,

hodnotiteľ navrhuje zredukovať počet názvov dokumentov v treťom stĺpci len na cca. 5 najviac relevantných a uviesť ich v hierarchickom poradí.

V nasledujúcej podkapitole sú dané nedostatky konkretizované z pohľadu prepojenosti medzi podporovanými akciami, očakávanými výstupmi a výsledkami.

2.3. Logika intervenčného rámca

Intervenčný rámec operačného programu by mal byť nastavený tak, aby sa dali identifikovať logické či kauzálne prepojenia na jednotlivých úrovniach, t.j. od globálneho cieľa cez špecifické ciele, očakávané výsledky až po výstupy aktivít.

Druhý návrh OP ĽZ zo septembra 2013, ktorý mal hodnotiteľ za úlohu predbežne zhodnotiť, vykazuje logické prepojenia vzhľadom na obsah plánovaných opatrení. Na druhej strane však formulácia v niektorých prípadoch nezodpovedá úrovni logickej prepojenosti obsahu. Stretnutie objednávateľa, hodnotiteľa a iných zainteresovaných strán dňa 19.9.2013 bolo prínosné pre všetky strany najmä z toho dôvodu, že objednávateľ ešte dôkladnejšie objasnil zamýšľanú logiku opatrení a hodnotiteľ poukázal na niektoré nedostatky pri jej formulácii, a tým poskytol aj ostatným zainteresovaným stranám návod na zlepšenie formulácií v súčasnej verzii OP ĽZ.

Globálny cieľ OP ĽZ

Už na spomínanom stretnutí došlo k úprave globálneho cieľa (ďalej len „GC“), ktorým doteraz bolo „Napomáhať občanom SR sa plnohodnotne začleniť na trh práce počas produktívneho veku.“. Uvedená formulácia bude vo verzii OP ĽZ predkladanej k 30.9.2013 zmenená vzhľadom k dvom aspektom: Formulácia „občanom SR“ totiž nezahŕňa všetky cieľové skupiny (napr. migrantov) a formulácia „počas produktívneho veku“ nepokrýva plánované opatrenia týkajúce sa aktívneho starnutia. Navrhnutá bola zmena z „občanov SR“ na „obyvateľov SR“. V druhom prípade bolo navrhnuté odstrániť formuláciu „v produktívnom veku“ úplne. Okrem „poproduktívnych“ opatrení sú totiž v prípade dostatočných finančných alokácií plánované aj opatrenia v oblasti predprimárneho vzdelávania.

S formuláciou „napomáhať sa plnohodnotne začleniť na trh práce“ prítomné zainteresované strany súhlasili, ale neprítomné strany budú konzultované ešte v septembri.

Alternatívna formulácia:

Napomáhať obyvateľom SR plnohodnotne sa začleniť na trh práce (v každom veku?) a byť vzdelanejšími a zdravšími za týmto účelom.

Včlenením slova „zdravšími“ by sa do GC dostal aj prvok súvisiaci so zdravotníctvom.

Investičné priority

Podľa článku 87 návrhu Všeobecného usmernenia³ z 1. augusta 2013 pozostáva operačný program z prioritných osí (ďalej len „PO“), z ktorých každá môže pozostávať z jednej alebo viacerých investičných priorít (ďalej len „IP“), pričom tieto môžu pochádzať z jedného alebo viacerých tematických cieľov (ďalej len „TC“), a to s cieľom dosiahnuť maximálny príspevok k PO.

³ V anglickom znení „Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council laying down common provisions on the European Regional Development Fund, The European Social Fund, the Cohesion Fund, the European Agricultural Fund for Rural Development and the European Maritime and Fisheries Fund [...] and laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and repealing Regulation (EC) No 1083/2006“

Dané väzby sú graficky znázornené v hodnotenom OP LZ na stranách 21 a 22, avšak vzor grafiky úplne nezodpovedá logickej postupnosti podľa Všeobecného usmernenia, pretože IP je zobrazená ako vyššia či všeobecnejšia úroveň vzhľadom na PO. Táto nezrovnalosť sa prejavuje napr. u PO 5 „Integrácia marginalizovaných rómskych komunít“, pričom na (nižšej, konkrétnejšej) úrovni IP 5.1 nachádzame „Integráciu marginalizovaných komunít, ako sú napr. Rómovia“. Jadro problému však treba hľadať v rozdielnych formuláciách danej IP v prílohe 5 Všeobecného usmernenia a v článku 3 Návrhu nariadenia o ESF⁴ zo 14.marca 2012.

Obsah jednotlivých špecifických cieľov vedie k napĺňaniu príslušných investičných priorít.

Jedna špecifická poznámka k IP 3.1:

Vo formulácii v hodnotenom OP LZ chýba slovo „národnému“, pričom sa toto vyskytuje aj vo Všeobecnom usmernení a aj v nariadení o ERDF z 1.marca 2013. Ak slovo nebolo vynechané zámerne, hodnotiteľ navrhuje ho do formulácie doplniť.

Špecifické ciele a očakávané výsledky

Prioritná os 1 Zamestnanosť obsahuje päť špecifických cieľov (ďalej len „ŠC“), z ktorých prvé dva sú zamerané na širšiu populáciu a ďalšie tri dávajú dodatočný dôraz na mladých ľudí a ženy.

Všeobecná poznámka k ŠC 1.1.1 a ŠC 1.1.2:

Oba ŠC majú rovnaké cieľové skupiny a okrem dvoch skupín aj rovnaké typy prijímateľov, čiastočne sa prelínajú aj výsledky a príklady aktivít. Uvedené je pravdepodobne výsledkom **nedostatočnej diferenciácie medzi charakterom a účelom ŠC 1.1.1 a ŠC 1.1.2**. Hodnotiteľ odporúča viesť jasnejšiu deliacu líniu naprieč ich obsahom.

Špecifický cieľ 1.1.1 Podpora zamestnanosti, riešenia nezamestnanosti, dlhodobej nezamestnanosti, nezamestnanosti ohrozených skupín, najmä nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnutých a ich začlenenie na trh práce.

Alternatívna formulácia ŠC 1.1.1:

Zníženie nezamestnanosti a zvýšenie zamestnateľnosti so špeciálnym zreteľom na účasť a integráciu znevýhodnených skupín na trhu práce.

Zdôvodnenie:

Cieľ obsahuje konkrétne aspekty určené uvedením príkladov cieľových skupín. Hodnotiteľ necháva na zváženie, či objednávateľ bude preferovať takto formulovaný cieľ, alebo ho mierne zovšeobecní vyňatím cieľových skupín (predovšetkým preto, že sú uvedené len niektoré) a bude sa sústrediť skôr na javy, ktoré plánuje zasiahnuť.

Druhým aspektom je slovo „podpora“ na začiatku cieľa. Daná formulácia nie je nevyhnutne nesprávna, avšak možno by bolo vhodnejšie upriamiť pozornosť na cieľ danej podpory.

Tretia poznámka sa týka formulácie „podpora zamestnanosti, riešenia nezamestnanosti“. Hodnotiteľ navrhuje ponechať danú formuláciu v prípade, že pod dané výrazy spadajú odlišné opatrenia.

Očakávané výsledky pre ŠC 1.1.1:

1. Zvýšenie zamestnanosti, zníženie nezamestnanosti

⁴ NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o Európskom sociálnom fonde a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1081/2006. Návrh. 14.3.2012.

- Hodnotiteľ navrhuje ponechať obe formulácie len v prípade, že pod ne spadajú dva odlišné súbory opatrení.
- 2. Zvýšenie účasti žien a starších ľudí na trhu práce
 - Hodnotiteľ navrhuje ponechať zameranie na ženy len v prípade, že pod ŠC 1.1.1 budú spadať odlišné opatrenia zamerané na ženy ako v ŠC 1.3.1 alebo ŠC 1.3.2.
- 3. Zníženie dlhodobej nezamestnanosti
 - Hodnotiteľ navrhuje včleniť do výsledku č. 1 alebo č. 5.
- 4. Zníženie miery nezamestnanosti ľudí od 55-64 roku
 - Výsledok sa prekrýva s výsledkom č. 2.
- 5. Zvýšenie účasti znevýhodnených skupín na trhu práce
 - Výsledok a prekrýva s výsledkom č. 2,3,4.
- 6. Zvyšovanie zamestnateľnosti
 - Hodnotiteľ navrhuje dať prvé slovo do dokonavého vidu, t.j. „zvýšenie“.
- 7. Udržanie pracovných miest a tvorba nových pracovných miest a umiestnenie nezamestnaných osôb, resp. osôb, ktorým hrozí prepúšťanie z pracovného pomeru na trh práce
 - Tvorba pracovných miest patrí aj pod ŠC 1.1.2; potrebná diferenciácia (v rámci, resp. mimo nástrojov APTP?) alebo odstránenie z ŠC 1.1.1.
 - Hodnotiteľ navrhuje rozdeliť formuláciu na tri, príp. štyri samostatné výsledky (s cieľom uľahčiť tvorbu ukazovateľov).
 - Hodnotiteľ navrhuje zmeniť slovo „tvorba“ na „vytvorenie“.
- 8. Zavedenie opatrení pre integráciu znevýhodnených uchádzačov do udržateľného zamestnania
 - Ako výsledok by mala byť sformulovaná zmena, ktorú zavedenie daných opatrení zapríčini.

Všeobecné odporúčanie pre výsledky:

- 1. Väčšia diferenciácia vo formulácii jednotlivých výsledkov.**
- 2. Vytvorenie hierarchie a následné zredukovanie počtu očakávaných výsledkov.**

Aktivity pod ŠC 1.1.1:

OP LZ poskytuje *príklady* podporovaných aktivít. Charakter vymenovaných aktivít vedie k ŠC. Napriek tomu však niekoľko poznámok:

„Podpora zdravého starnutia [...]“ je vo Všeobecnej smernici definovaná ako samostatná investičná priorita. V hodnotenom OP LZ je uvedená ako jeden z príkladov podporovaných aktivít. Vzhľadom ku komplexnosti konceptu ako takého, avšak zároveň s prihliadnutím na jeho váhu v ŠC 1.1.1 necháva hodnotiteľ na zváženie začlenenie príslušnej formulácie do výsledkov a možno aj do samotného ŠC.

Ďalej sa v príkladoch aktivít nachádza „podpora vzdelávacích aktivít zameraných na profesnú mobilitu“ a na inom mieste „zlepšovanie mobility za prácou“. V prvom prípade navrhuje hodnotiteľ zabezpečiť obsahové neprelínanie s aktivitami PO 4 Vzdelávanie. V druhom prípade by bolo vhodné prehodnotiť umiestnenie aktivít súvisiacich s mobilitou pod ŠC 1.1.2. Vo všeobecnosti však v oboch prípadoch hodnotiteľ dáva na zváženie formuláciu zodpovedajúcich očakávaných výsledkov, resp. jasnejšiu formuláciu, pod ktoré z existujúcich výsledkov tieto aktivity spadajú.

Špecifický cieľ 1.1.2 Zlepšenie podpory tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability pracovníkov a podnikov, podpory udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov a poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach.

Vo všeobecnosti by formulácia cieľa mala upriamiť pozornosť nie na proces podpory, ale na jej cieľ. V prípade ŠC 1.1.2 je však daná formulácia vzhľadom na charakter opatrení prijateľná.

Očakávané výsledky pre ŠC 1.1.2:

1. Zvýšená tvorba a udržanie pracovných miest mimo nástrojov APTP
2. Zvýšená tvorba a udržanie pracovných miest znížením odvodového zaťaženia pre pracovníkov s nízkymi príjmami
 - Hodnotiteľ navrhuje zmeniť slovo „zvýšená tvorba“ na „vytvorenie nových“.
3. Zabezpečená udržateľnosť samostatnej zárobkovej činnosti a zlepšená efektívnosť vynaložených finančných zdrojov pre tých, ktorí budú prevádzkovať udržateľné živnosti
 - Druhú časť vety nebude ľahké merať.
4. Zlepšená mobilita za prácou a zmiernené bariéry mobility pracovnej sily a podpora zamestnanosti v prospech lepšieho využívania potenciálu pracovnej sily
5. Zvýšené zručností pre adaptabilitu pracovníkov a prispôsobenie pracovníkov, podnikov a podnikateľov zmenám
6. Podpora voľného pohybu pracovných síl v rámci EÚ/EHP prostredníctvom EURES
 - Slovo „podpora“ by nemalo byť vo formulácii výsledku.
 - Daný výsledok znie skôr ako všeobecný cieľ; hodnotiteľ navrhuje odstrániť alebo definične oddeliť od výsledku č. 4.
7. Lepšia identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolání

Všeobecné poznámky k očakávaným výsledkom:

Pri ich formulácii treba mať na pamäti, že z nich bude vychádzať formulácia ukazovateľov. Pri súčasnej formulácii niektorých z nich nebude ľahké definovať merateľné výsledkové ukazovatele.

1. Väčšia diferenciácia vo formulácii jednotlivých výsledkov.

2. Vytvorenie hierarchie a následné zredukovanie počtu očakávaných výsledkov.

Aktivity pod ŠC 1.1.2:

OP LZ poskytuje *príklady* podporovaných aktivít. Charakter vymenovaných aktivít vedie k ŠC. Napriek tomu však niekoľko poznámok:

Aktivity je vhodné formulovať takým spôsobom, aby neopakovali aj očakávaný výsledok, napr. namiesto „Podpora tvorby pracovných miest formou poradenstva, odborných konzultácií a školení najmä pre začatie podnikania a služieb“ bude v prípade, že bude financované poradenstvo a odborné konzultácie a školenia, preformulované na „Poradenstvo, odborné konzultácie a školenia najmä pre začatie podnikania a služieb“.

Aktivita „Školenia a tréningy pre podporu nových pracovných miest formou samozamestnania a zamestnávania zo strany MSP“ by mala byť jasne obsahovo diferencovaná od vzdelávacích aktivít ŠC 1.1.1 a takisto od aktivít spadajúcich pod PO 4 Vzdelávanie.

Rovnako je potrebné zaistiť deliacu líniu medzi aktivitou „Programy rozvoja ľudských zdrojov pre postdoktorandov do 35 rokov [...]“ a aktivitami spadajúcimi pod PO 4 Vzdelávanie.

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvýšenie zamestnanosti, zamestnateľnosti a účasti mladých ľudí na trhu práce, zníženie ich nezamestnanosti, najmä podporou programov a projektov ponúkajúcich im zamestnanie, ďalšie vzdelávanie, učňovskú prípravu alebo stáž, resp. prax.

Ak „zvýšenie zamestnanosti“ a „zníženie nezamestnanosti“ nezahŕňa dva samostatné súbory opatrení, navrhuje hodnotiteľ nepoužívať pleonazmy.

Hodnotiteľ necháva na zváženie ponechanie druhej časti vety po slove „najmä“, pretože a ním ide vymenovanie nástrojov, ktoré by bolo vhodné formulovať skôr ako výsledky.

Očakávané výsledky pre ŠC 1.2.1:

Sú formulované jasne a konkrétne. V jednom prípade je uvedený nedokonavý vid (zvyšovanie), vhodnejšie je „zvýšenie“. Výstupy aktivít (resp. výstupové ukazovatele) by však mali byť formulované neskôr podrobnejšie (s ohľadom na nástroje spomenuté v ŠC).

Aktivity pod ŠC 1.2.1:

OP LZ poskytuje *príklady* podporovaných aktivít. Charakter vymenovaných aktivít vedie k ŠC. Napriek tomu však niekoľko poznámok:

Medzi aktivitami sa spomínajú aj „programy umožňujúce dokončenie vzdelania na základnej alebo strednej škole“ a “programy a projekty umožňujúce ďalšie vzdelávanie uchádzačov o zamestnanie, učňovské vzdelávanie alebo stáže, praxe, tréningy zručností a pod.“ Ak je to žiaduce, bolo by vhodné formulačne ujasniť deliacu líniu od aktivít podporovaných v rámci PO 4 Vzdelávanie.

Špecifický cieľ 1.3.1 Zvýšiť mieru zamestnanosti žien uľahčením zosúladenia pracovného a rodinného života

Podobne ak aj predošlý cieľ kladúci dodatočný dôraz na mladých ľudí, účelom ŠC 1.3.1 a 1.3.2 je zdôrazniť zameranie na ženy, resp. rodičov. Formulácia ŠC nemá nedostatky. Avšak zatiaľ čo v teórii je síce takýto prístup vhodný, vzhľadom k prierezovému charakteru týchto dvoch ŠC nebude ľahké formulovať samostatné výzvy a čerpanie takto alokovaných prostriedkov môže byť nízke.

Očakávané výsledky pre ŠC 1.3.1:

1. Zlepšenie možností pre zosúladenie rodinného a pracovného života prostredníctvom flexibilných foriem práce
 - Alternatíva: Vytvorené flexibilné formy pracovných miest.
2. Zníženie rozdielu v miere zamestnanosti medzi ženami a mužmi zvýšením zamestnanosti žien, najmä matiek s deťmi
 - Alternatíva: Zvýšený počet zamestnaných matiek.
3. Zníženie rodového rozdielu v miere zamestnanosti rodičov s deťmi prostredníctvom opatrení na zosúladenie pracovného a rodinného života
 - Výsledkom by mal byť zamýšľaný stav (alebo jeho aspekt) po zavedení spomínaných opatrení.
4. Zvýšenie počtu zariadení služieb starostlivosti o deti v predškolskom veku (primárne 0-3)
5. Zavedenie inovatívnych spôsobov organizácie práce vrátane teleworkingu a práce na kratší pracovný čas

Všeobecná poznámka: Očakávané výsledky je vhodné formulovať takým spôsobom, aby neopakovali aj ŠC (viď výsledok č. 1 a č. 2).

Aktivity pod ŠC 1.3.1:

OP LZ poskytuje *príklady* podporovaných aktivít. Charakter vymenovaných aktivít vedie k ŠC. Napriek tomu však niekoľko poznámok:

Aktivity je vhodné formulovať takým spôsobom, aby neopakovali aj očakávaný výsledok (pre príklad viď „Aktivity pod ŠC 1.2.1.“ vyššie.)

Špecifický cieľ 1.3.2 Odstrániť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie.

Očakávané výsledky pre ŠC 1.3.2:

Očakávané výsledky je vo všeobecnosti vhodné formulovať takým spôsobom, aby neopakovali ŠC. Výsledky sú inak formulované jasne a konkrétne.

Aktivity pod ŠC 1.3.2:

OP LZ poskytuje *príklady* podporovaných aktivít. Charakter vymenovaných aktivít vedie k ŠC. Aktivita je však vhodné formulovať takým spôsobom, aby neopakovali očakávaný výsledok.

Prioritná os 2 Sociálne začlenenie obsahuje štyri ŠC so spoločným menovateľom aktívne začlenenie.

Špecifický cieľ 2.1.1 Zvýšiť aktivitu ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením.

Očakávané výsledky pre ŠC 2.1.1:

1. Zvýšiť aktivitu osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením alebo sociálne vylúčených za účelom ich lepšieho uplatnenia na trhu práce
 - Výsledok opakuje formuláciu ŠC.
2. Zaviesť finančnú podporu nízkopríjmových domácností v nájomných, resp. sociálnych bytoch
3. Zaviesť finančnú podporu určenú na obstaranie sociálnych služieb na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb
 - Alternatívna formulácia: Ak je cieľom zavedenie finančnej podpory, tak je očakávaným výsledkom „Zavedená finančná podpora nízkopríjmových [...]“; ak je však cieľom udržateľnosť bývania, resp. uspokojenie základných životných potrieb, tak je výsledkom „Udržateľnosť bývania pre nízkopríjmové domácnosti v nájomných, resp. sociálnych bytoch“ a „Uspokojenie základných životných potrieb osôb ohrozených sociálnym vylúčením a vylúčených osôb“.

Ďalšie možné výsledky vyplývajúce z príkladov aktivít:

- Zavedené nové a efektívnejšie nástroje aktívneho začlenenia
- Profesionálne komunitné centrá a terénna práca
- Profesionálny manažment aktivačných prác

Aktivity pod ŠC 2.1.1:

OP LZ poskytuje *príklady* podporovaných aktivít. Charakter vymenovaných aktivít vedie k ŠC. Aktivita je však vhodné formulovať takým spôsobom, aby neopakovali očakávaný výsledok, prípadne ŠC.

Aktivita „Venovať zvýšenú pozornosť vytváraniu podmienok na udržateľnú kvalitu života seniorov vo všetkých oblastiach života“ nie je ako aktivita formulovaná úplne správne (napr. aktivity zamerané na udržateľnú kvalitu života seniorov), ale predovšetkým treba definovať obsahovú deliacu líniu od ŠC 1.1.1, ktorý podporuje aktivity na aktívne starnutie.

Špecifický cieľ 2.1.2 Podporovať prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť

Očakávané výsledky pre ŠC 2.1.2:

1. Zvýšiť percentuálny podiel prijímateľov sociálnych služieb (detí so zdravotným postihnutím, občanov so zdravotným postihnutím, občanov v nepriaznivej sociálnej situácii, seniorov), ktorým sú poskytované sociálne služby v komunite a v prirodzenom domácom prostredí
2. Zvýšiť percentuálny pomer sociálnych služieb poskytovaných ambulantnou a terénnou formou na úrovni komunity k celoročným a týždenným pobytovým sociálnym službám
3. Zvýšiť počet novovzniknutých zariadení sociálnych služieb poskytovaných pobytovou formou s kapacitou nižšou ako 18 pobytových miest
4. Zvýšiť percentuálny pomer detí mimo vlastnej rodiny umiestnených v náhradnom prostredí na komunitnej úrovni (v náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, predosvojiteľskej

starostlivosti, v osobnej starostlivosti poručníka, v profesionálnych rodinách DeD a v samostatných skupinách /rodinných domoch, bytoch/ DeD) k deťom umiestnených v skupinách zariadení (detské domovy zriadené ako centrá detí, domovy sociálnych služieb, reedukačných zariadeniach)

5. Zvýšiť percentuálny pomer detských domovov zriadených ako domovy detí k detským domovom zriadeným ako centrá detí

6. Znížiť počet prípadov/klientov na jedného pracovníka oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Poznámky k formulácii:

- „Zvýšený“ namiesto „zvýšiť“.

- Udanie mernej jednotky je dostačujúce pri formulácii ukazovateľov, t.j. slovo „percentuálny“ nie je nutné uvádzať na tomto mieste.

- Inak sú výsledky jasné a konkrétne a tvoria bázu pre formuláciu merateľných ukazovateľov.

Všeobecné poznámky k očakávaným výsledkom:

1. Väčšia diferenciacia vo formulácii jednotlivých výsledkov.

2. Vytvorenie hierarchie a následné zredukovanie počtu očakávaných výsledkov.

Aktivity pod ŠC 2.1.2:

OP LZ poskytuje *príklady* podporovaných aktivít. Charakter vymenovaných aktivít vedie k ŠC. Aktivity je však vhodné formulovať takým spôsobom, aby neopakovali očakávaný výsledok, prípadne ŠC.

Špecifický cieľ 2.1.3 Poskytovanie pomoci sociálnym podnikom

Formuláciu by bolo vhodné zmeniť alebo doplniť tak, aby obsahovala zamýšľanú zmenu následkom pomoci sociálnym podnikom.

Alternatíva 1: Tvorba podporného a integračného pracovného prostredia na získanie profesijných a sociálnych zručností. (Formulácia jednej z aktivít ŠC 2.1.3)

Alternatíva 2: Sociálna a ekonomická integrácia znevýhodnených uchádzačov na trh práce prostredníctvom sociálnych podnikov. (Formulácia jednej z aktivít ŠC 2.1.3)

Očakávané výsledky pre ŠC 2.1.3:

1. Lepšia podpora a pomoc zamestnancom nájsť zamestnanie na otvorenom trhu práce prostredníctvom integrácie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v sociálnom podniku

- Túto všeobecnú formuláciu by bolo treba konkretizovať majú na mysli následnú formuláciu ukazovateľov. Napr. „Zvýšený počet uchádzačov o zamestnanie v sociálnom podniku“.

2. Vyššia miestna a regionálna zamestnanosť znevýhodnených občanov na trhu práce

3. Vytvorené partnerstvá medzi právnickými osobami alebo fyzickými osobami, ktoré podporujú alebo vykonávajú integráciu znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na trhu práce

Terminologická poznámka: Vo výsledku č. 2 navrhuje hodnotiteľ nahradiť slovo „občanov“ termínom, ktorý bude zahŕňať širšiu skupinu ľudí. Vid' nižšie.

Aktivity pod ŠC 2.1.3:

1. Sociálna a ekonomická integrácia znevýhodnených skupín obyvateľov na trh práce.

2. Tvorba podporného a integračného pracovného prostredia na získanie profesijných zručností a sociálnych zručností.

- Formulácia aktivít zodpovedá skôr žiaducej formulácii ŠC.

- Aktivity by mali obsahovať skôr jednotlivé opatrenia, ktoré budú predmetom podpory

Špecifický cieľ 2.1.4 Prevencia a eliminácia diskriminácie.

Daný cieľ predstavuje skôr horizontálnu prioritu, ale jeho umiestnenie do ŠC môže slúžiť na zdôraznenie jeho dôležitosti a indikuje plánovanie rozsiahlych opatrení. V teórii je síce takýto prístup vhodný, avšak okrem kampaní na zvýšenie povedomia nebude v praxi vzhľadom k prierezovému charakteru ŠC 2.1.4 ľahké formulovať samostatné výzvy a čerpanie takto alokovaných prostriedkov môže byť nízke.

Očakávané výsledky pre ŠC 2.1.4:

1. Zlepšenie mechanizmov prevencie, eliminácie diskriminácie a uplatňovania dočasných vyrovnávacích opatrení
2. Zvýšenie informovanosti o zákaze diskriminácie a spôsobom ochrany pred ňou
3. Zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím a ich prínose k spoločnosti
4. Zlepšenie aktívneho začleňovanie skupín obyvateľstva, ktoré sú ohrozené priamou alebo nepriamou diskrimináciou
 - Obsah formulácie kombinuje znenie IP 2.1 a ŠC 2.1.4, pričom takémuto opakovaniu je žiaduce sa vyhnúť.
 - **Alternatíva:** Nárast počtu opatrení zameraných na obyvateľstvo priamo a lebo nepriamo ohrozené diskrimináciou
5. Zvýšenie počtu inštitúcií, uplatňujúcich manažment rozmanitosti a vzdelávanie k nemu

Terminologická poznámka:

V OP LZ sa používajú dva podobné termíny.

Prvým je „znevýhodnení uchádzači na trhu práce“, pre ktorý sa používa synonymum „znevýhodnené skupiny na trhu práce“ (viď výsledky ŠC 1.1.1), „znevýhodnení občania na trhu práce“ (viď výsledky ŠC 2.1.3) a „znevýhodnené skupiny obyvateľov“ (viď aktivity ŠC 2.1.3) podľa definície na strane 26 hodnoteného OP LZ.

Druhým je „znevýhodnené skupiny“ v kontexte ŠC 2.1.4, pričom tu je daný dôraz na rozmanitosť osobných znakov človeka.

Hodnotiteľ teda navrhuje zjednotiť terminológiu v prvom prípade na „znevýhodnení uchádzači na trhu práce“ a druhý ponechať alebo rozšíriť na „znevýhodnené skupiny obyvateľov“.

Špecifický cieľ 2.2.1 Zefektívniť poskytovanie zdravotnej starostlivosti prostredníctvom tvorby a inovácie klinických postupov a postupov pre výkon prevencie v rámci integrovaného modelu poskytovania zdravotnej starostlivosti

Cieľom intervencie bude zaviesť dva systémové druhy štandardov a existujúce inovovať. Ich zavedenie by malo vytvoriť základ pre efektívnu zdravotnú starostlivosť a z dlhodobého hľadiska prispieť svojím dielom k plne funkčnému integrovanému modelu poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Na základe hore uvedených dôvodov hodnotiteľa:

1. Navrhujú preformulovať ŠC na:

Tvorba a inovácia klinických postupov a postupov pre výkon prevencie.

Zdôvodnenie: Aspekt zefektívnenia je vyjadrený už v IP a aspekt integrovaného modelu je skôr kontextom a daný ŠC k nemu má z dlhodobého hľadiska len prispievať, nie ho naplniť.

2. Navrhujú zväžiť presunutie ŠC 2.2.1 do OP Efektívna verejná správa.

Zdôvodnenie: Zamýšľané intervencie sa týkajú fundamentálnych systémových zmien.

Očakávané výsledky pre ŠC 2.2.1:

1. Zlepšenie efektívnosti a dostupnosti kvalitnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom nových a inovovaných postupov v prevencii a poskytovaní zdravotnej starostlivosti etablovaných do národného systému poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Daný výsledok opakuje znenie IP a ŠC a pre úroveň očakávaných výsledkov je príliš všeobecný. Vzhľadom k nastaveniu kvalitných programovo špecifických výsledkových ukazovateľov pre ŠC 2.2.1 hodnotiteľ navrhuje z nich vychádzať pri formulácii výsledkov samotných a navrhuje nasledovnú formuláciu:

1. Zníženie podielu pacientov odporučených z úrovne primárnej ambulantnej starostlivosti na vyšetrenie do vyšších úrovní zdravotnej starostlivosti.
2. Zvýšenie podielu pacientov, ktorí absolvujú preventívnu prehliadku u všeobecného lekára u dospelých.
3. Zvýšenie podielu pacientov, ktorým bola poskytnutá zdravotná starostlivosť podľa nových alebo inovovaných klinických postupov.
4. Klinické postupy a postupy pre výkon prevencie sú legislatívne záväzné.

Aktivity pod ŠC 2.2.1:

1. Tvorba a zavedenie nových a inovovaných postupov pre výkon prevencie
2. Tvorba a zavedenie nových a inovovaných štandardných klinických postupov s primárnym zameraním na najčastejšie a najzávažnejšie druhy ochorení

Jedinou poznámkou hodnotiteľa je nutnosť vytvoriť zoznam „najčastejších a najzávažnejších druhov ochorení“ paralelne so stanovovaním cieľových hodnôt ukazovateľov.

Prioritná os 3 Sociálne začlenenie - investície obsahuje jeden ŠC so zameraním na infraštruktúru.

Špecifický cieľ 3.1.1 Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom zefektívnenia primárnej zdravotnej starostlivosti.

Očakávané výsledky pre ŠC 3.1.1:

1. Zlepšenie efektívnosti primárnej zdravotnej starostlivosti v zmodernizovanej zdravotníckej infraštruktúre
2. Zlepšenie dostupnosti kvalitnej primárnej zdravotnej starostlivosti v liečbe chronických ochorení a v manažmente pacientov

Daný výsledok opakuje znenie ŠC a pre úroveň očakávaných výsledkov je príliš všeobecný. Vzhľadom k nastaveniu kvalitných programovo špecifických výsledkových ukazovateľov pre ŠC 3.2.1 hodnotiteľ navrhuje z nich vychádzať pri formulácii výsledkov samotných a navrhuje nasledovnú formuláciu:

1. Zníženie priemerného počtu návštev pacienta u lekára (ukazovateľ samotný bude formulovaný ako „Počet návštev pacienta u lekára“).
2. Zvýšenie počtu lekárov primárneho kontaktu na jedno kontaktné miesto.

Prioritná os 4 Vzdelávanie obsahuje štyri ŠC a pokrýva základné až po celoživotné vzdelávanie.

Špecifický cieľ 4.1.1 Zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ a SŠ reflektujúc potreby trhu práce s dôrazom na podporu odborného vzdelávania a prípravy. (Potrebné opraviť formuláciu v grafike na str. 22 OP LZ.)

Všeobecná poznámka: Hodnotiteľ považuje za potrebné zdôrazniť, že úspech väčšiny intervencií v jednotlivých ŠC bude záležať od prepojenia na systém sledovania potrieb trhu. Tento je predpokladom, a teda by nemal byť spomenutý len ako výsledok č. 8 v ŠC 4.3.1. Keďže ide

o zavedenie systémového prvku, ktorý do veľkej miery ovplyvní implementáciu a úspech PO 4, bolo by vhodné prisúdiť mu väčšiu váhu, a to napr. v rámci OP Efektívna verejná správa.

Poznámka k výsledkom všetkých ŠC v PO 4:

V rámci jednotlivých ŠC je definovaných pomerne mnoho výsledkov. Treba mať na pamäti, že budú pre ne potrebné ukazovatele, ktorých hodnoty sa budú musieť sledovať a napĺňať. Hodnotiteľ necháva na zváženie vytvorenie hierarchie a ich následnú redukciu.

Očakávané výsledky pre ŠC 4.1.1:

1. Kvalitný systém vzdelávania na ZŠ a SŠ reflektujúci požiadavky trhu práce
2. Zavedenie prvkov duálneho školstva do systému odborného vzdelávania a prípravy
3. Zvýšenie podielu účasti žiakov na praktickom vyučovaní priamo na pracoviskách zamestnávateľa
4. Systém partnerskej spolupráce so zamestnávateľmi pri tvorbe, inovácii a realizácii obsahu vzdelávania, prepojenie teoretického a praktického vzdelávania
5. Zvýšenie účasti žiakov so ŠVVP v hlavnom vzdelávacom prúde a uplatňovanie modelu inkluzívneho vzdelávania na ZŠ a SŠ
6. Vytvorený systém podpory prechodu žiakov zo školy na trh práce alebo na nadväzujúci stupeň vzdelávania s osobitným zreteľom na žiakov so ŠVVP
7. Zvýšenie matematickej, prírodovednej a finančnej gramotnosti žiakov ZŠ a SŠ
8. Zvýšenie podnikateľských vedomostí, zručností a ekonomického myslenia žiakov
9. Vypracovanie štandardov kvality primárneho a nižšieho stredného vzdelávania.

Uvedené výsledky sú jasné a konkrétne. Avšak výsledok č. 1 len opakuje ŠC, a teda nie je potrebný. Príklady aktivít vedú k ŠC.

Špecifický cieľ 4.2.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce.

Poznámka k formulácii: Hodnotiteľ navrhuje nahradiť formuláciu „zvýšiť kvalitu“ na formuláciu, ktorá bude viac vystihovať zamýšľaný charakter zvýšenia kvality.

Očakávané výsledky pre ŠC 4.2.1:

1. Zvýšenie kvality terciárneho vzdelávania reflektujúceho požiadavky trhu práce a hospodárstva krajiny prostredníctvom orientácie na výsledky
2. Zvýšenie počtu a kvality bakalárskych profesijne orientovaných študijných programov prispievajúcich k zvýšeniu uplatniteľnosti ich absolventov na trhu práce
3. Rozvinutý systém bakalárskych študijných programov zameraných na profesijné vzdelávanie, vrátane stimulácie otvárania programov odborne zameraného bakalárskeho štúdia v spolupráci so súkromným sektorom a organizáciami zastupujúcimi podnikateľský sektor, malé a stredné podnikanie.
4. Podpora odbornej praxe vysokoškolských a vedeckých pracovníkov vo firmách s cieľom zlepšiť partnerstvo medzi vzdelávacími inštitúciami a podnikmi.
5. Zvýšenie počtu partnerstiev VŠ centier prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru
6. Zvýšenie záujmu a počtu absolventov štúdia STEM
7. Vytvorenie funkčného systému podpory ľudského kapitálu na VŠ a vo výskume
8. Rozšírenie spolupráce VŠ na riešení výskumných projektov so zahraničnými partnermi
9. Zvýšenie podpory inkluzívneho VŠ vzdelávania osôb so špecifickými potrebami

Uvedené výsledky sú jasné a konkrétne a pokrývajú ŠC. Príklady aktivít vedú k ŠC. Výsledok č. 1 nie je potrebný, pretože len opakuje ŠC. U týchto očakávaných výsledkov je však zvlášť potrebné zdôrazniť, že **jeden výsledok kombinuje mnoho aspektov, čo môže sťažiť následné vykazovanie hodnôt ukazovateľov. Pokiaľ je to možné, hodnotiteľ navrhuje výsledky formulovať jednoduchšie, t.j. nekombinovať mnoho dimenzií.** (Napriek tomu pri výsledku č.2 bude možné merať počet programov, ale

meranie ich príspevku k uplatneniu môže byť problémom.) U výsledkov č. 4 a 9, pokiaľ nie je očakávaným výsledkom zriadenie/zvýšenie podpory, mal by byť výsledok náležite preformulovaný. Ohľadom výsledku č. 8 je potrebné v úvodnej časti vysvetliť komplementárnosť s OP Výskum a vývoj.

Aktivity pod ŠC 4.2.1:

Výpočet podporovaných aktivít obsahuje aj stáže a prax, a teda je potrebné zaistiť obsahovú oddelenosť od ŠC 1.2.1, ktorý ich tiež predpokladá. Takisto je potrebné zdôvodniť (napr. v úvodnej časti k PO, IP alebo ŠC) prepojenie aktivít mobility medzi organizáciami výskumu a vývoja a podnikateľským sektorom a programy popularizácie vedy s OP Výskum a vývoj.

Špecifický cieľ 4.3.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie.

Všeobecná poznámka k výsledkom:

Cieľové hodnoty výsledkových ukazovateľov nie sú súčasťou formulácie výsledkov samotných.

Očakávané výsledky pre ŠC 4.3.1:

1. Zvýšenie účasti dospelých na CŽV zo súčasných 3,9 % na 10 % v roku 2020 s osobitným dôrazom na ľudí, ktorí si potrebujú zvýšiť a obnoviť kvalifikáciu a ich udržateľnosť na trhu práce resp. opätovné začlenenie na trh práce

- Alternatíva: Zvýšenie počtu dospelých na CŽV, ktorí sa účasťou opätovne začleňujú na trh práce.

2. Zvýšenie počtu osôb, ktoré získali osvedčenie o nadobudnutí kvalifikácie zo súčasných 500 na 3000 do roku 2015

- Alternatíva: Zvýšenie počtu osôb, ktoré získali osvedčenie o nadobudnutí kvalifikácie.

3. Zvýšenie podpory CŽV a získavania kompetencií osôb so ŠVVP s cieľom ich uplatnenia sa na trhu práce

- Alternatíva: Zvýšenie počtu osôb so ŠVVP zúčastnených na CŽV.

4. Podpora vzdelávacích programov na doplnenie základného a/alebo nižšieho stredného vzdelania (tzv. programy druhej šance)

- Alternatíva: Zvýšenie počtu vzdelávacích programov na doplnenie základného a/alebo nižšieho stredného vzdelania (tzv. programy druhej šance).

5. Systém kompatibility a priechodnosti medzi sektormi formálneho, neformálneho a informálneho vzdelávania (validácia výsledkov)

- Je výsledkom vytvorenie systému?

6. Prepojenie systému vzdelávania s trhom práce prostredníctvom novovytvorených programov neformálneho vzdelávania

7. Vytvorenie/implementácia Národného kvalifikačného rámca a aktualizácia Národnej sústavy kvalifikácií podľa požiadaviek trhu práce (zvýšenie počtu popísaných kvalifikácií a štandardov)

8. Vytvorenie a aktualizácia systému monitorovania a prognózovania vzdelávacích potrieb / potrieb pracovného trhu (sumár verejne dostupných informácií o zmenách a perspektívach trhu vzdelávania / práce), vytvorenie systému predvídania potrieb pracovného trhu a profesijného poradenstva založeného na spolupráci medzi MPSVR SR a MŠVVaŠ SR, regionálnymi a sociálnymi partnermi

- Je to len jeden výsledok?

8. Prepojenie systému CŽV s trhom práce vytváraním partnerstiev vzdelávacích inštitúcií so zamestnávateľmi, zavedenie systému partnerskej spolupráce

9. Rozšírenie siete oprávnených inštitúcií na vykonávanie skúšok - overenia odbornej spôsobilosti

10. Zvýšenie informovanosti občanov o možnostiach ďalšieho vzdelávania, uznávaní dosiahnutých kvalifikácií a príležitostiach na trhu práce

11. Vytvorenie štandardov neformálneho vzdelávania mládeže vo vybraných kompetenciách potrebných pre uplatnenie na trhu práce

12. Vytvorenie a zavedenie systémov podpory prechodu mladých ľudí zo študentského do pracovného prostredia ako nástroja na podporu rozvoja kompetencií mladých ľudí (špecifické vzdelávanie, životný, podnikateľský mentoring, koučing, dobrovoľnícka služba)

Aktivity pod ŠC 4.3.1:

Je potrebné zabezpečiť obsahové neprelínanie so ŠC 1.1.1 (kvôli podpore mobility a aktívnemu starnutiu), ŠC 1.2.1 (kvôli ďalšiemu vzdelávaniu), so ŠC 2.1.1 (kvôli aktívnemu starnutiu) a so ŠC 4.1.1 (kvôli kurzom na ukončenie ZŠ a nižšieho stredného vzdelania).

Špecifický cieľ 4.3.2 Tvoriť, rozvíjať a udržať kvalitné ľudské zdroje v zdravotníctve prostredníctvom rezidentských programov a podpory ďalšieho vzdelávania pracovníkov v zdravotníctve.

V priebehu hodnotenia došlo k zmene a ŠC 4.3.2 nebude vytvorený, ale jeho obsah bude včlenený do ŠC 4.3.1. Ak sa objednávateľ rozhodne neobnoviť ŠC 4.3.2, hodnotiteľ navrhuje mierne upraviť ŠC 4.3.1 tak, aby obsahoval aj aspekty jeho zamýšľaných intervencií.

Pri pohľade z úrovne IP možno zároveň konštatovať, že rezidentské programy by skôr mohli spadať pod IP 2 ako pod IP 3.

Argument v prospech IP 2:

Zatiaľ čo IP 3 je zameraná na kontinuálne dopĺňanie vedomostí a obnovu zručností, spadá pod IP 2 „terciárne ekvivalentné vzdelávanie“, pričom rezidentské programy ako forma špecializačného štúdia môžu byť chápané práve ako spomínané „ekvivalentné“ vzdelávanie.

Avšak „podpora ďalšieho vzdelávania pracovníkov v zdravotníctve“ v oblasti novovytvorených a inovovaných postupov (v nadväznosti na ŠC 2.2.1) spadá pod IP 3.

Očakávané výsledky pre ŠC 4.3.1 (doplnenie z pôvodného ŠC 4.3.2):

1. Doplnenie a stabilizácia zdravotníckych pracovníkov v kritických špecializačných odboroch zdravotníctva
2. Skvalitnenie ľudských zdrojov v zdravotníctve s ohľadom na nové postupy v poskytovaní zdravotnej starostlivosti

Formulácia očakávaných výsledkov je pre úroveň výsledkov príliš všeobecná. Vzhľadom k nastaveniu kvalitných programovo špecifických výsledkových ukazovateľov pre ŠC 4.3.1(2) hodnotiteľ navrhuje z nich vychádzať pri formulácii výsledkov samotných a navrhuje nasledovnú formuláciu:

1. Zníženie priemerného veku všeobecných lekárov.
2. Zvýšenie podielu pracovníkov v zdravotníctve, ktorí po ukončení vzdelávania pôsobia v systéme slovenského zdravotníctva.

Špecifický cieľ 4.3.3 (resp. po novom 4.3.2) Zlepšiť postavenie a kvalitu pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch vzdelávania.

Očakávané výsledky pre ŠC 4.3.2:

1. Vytvorenie profesijných štandardov pre príslušné kategórie a podkategórie pedagogických a odborných zamestnancov a kariérnych pozícií pedagogických a odborných zamestnancov s ohľadom aj na inkluzívne vzdelávanie
 2. Zvýšený podiel študentov v učiteľských študijných programoch prvého stupňa pre predmety STEM (10% študentov)
- Neuvádzať cieľové hodnoty.

3. Zatraktívnenie učiteľstva predmetov STEM a IT pre absolventov stredných škôl s nadpriemernými študijnými výsledkami
 - Alternatíva: Zvýšený podiel študentov v učiteľských študijných programoch prvého stupňa pre predmety STEM, ktorí absolvovali strednú školu s nadpriemernými študijnými výsledkami.
4. Zvýšený objem praktickej výučby učiteľských študijných programov (pedagogická prax by mala tvoriť 20 – 40% štúdia)
 - Neuvádzať cieľové hodnoty.
5. Inovovať profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov vrátane uplatňovania modelu inkluzívneho vzdelávania v praxi
 - Alternatíva: Zvýšenie profesijných...
6. Zvýšenie profesijných kompetencií vedúcich pedagogických zamestnancov a vedúcich odborných zamestnancov v oblasti efektívneho riadenia a manažmentu škôl a školských zariadení
7. Efektívnejšie riadenie škôl a vzdelávacích inštitúcií a zohľadnenie potrieb vzdelávajúcich sa osôb
 - Už vyjadrený vo výsledku č. 5 a hlavne č. 6.
8. Otvorenie akademickej kariéry aj pre odborníkov pôsobiacich v iných sektoroch
9. Funkčné systémy kvality kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov prostredníctvom inovovaného obsahu a rozsahu vzdelávania a riadeného získavania profesijných kompetencií
 - Výsledok č. 9 je skôr zhrnutím a zovšeobecnením predchádzajúcich.

Prioritná os 5 Integrácia marginalizovaných rómskych komunít obsahuje tri ŠC zamerané na vzdelávanie, zamestnanosť a prístup k zdravotnej starostlivosti u marginalizovaných rómskych komunít (ďalej len „MRK“).

Všeobecná poznámka k PO 5 a PO 6: Cieľové hodnoty ani ich rozdelenie vzhľadom na pohlavie nie sú súčasťou formulácie ŠC, ale súčasťou výsledkových ukazovateľov. Aspekty uvedené za slovom „prostredníctvom“, t.j. zlepšený prístup k pracovným príležitostiam, zvýšenie kvality v službách zamestnanosti, nediskriminačný prístup a odborná príprava môžu byť chápané ako čiastkové výsledky, ktorých naplnenie bude viesť k ŠC.

Špecifický cieľ 5.1.1 Zvýšiť účasť detí z MRK v predprimárnom vzdelávaní na úroveň 50% a zvýšiť podiel rómskej populácie s ukončeným stredným vzdelaním na 20% voči úrovni všeobecnej populácie prostredníctvom zlepšeného prístupu ku kvalitnému a desegregovanému vzdelávaniu.

Alternatíva: Zvýšiť účasť detí z MRK v predprimárnom vzdelávaní a zvýšiť podiel rómskej populácie s ukončeným stredným vzdelaním prostredníctvom zlepšeného prístupu ku kvalitnému a desegregovanému vzdelávaniu.

Zdôvodnenie: Cieľové hodnoty ukazovateľov nie sú súčasťou formulácie ŠC.

Očakávané výsledky pre ŠC 5.1.1:

1. Zlepšený prístup ku kvalitnému vzdelávaniu na všetkých stupňoch vzdelávania vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve
2. Zvýšená inkluzívnosť vzdelávacieho systému
3. Znížená miera predčasného ukončenia školskej dochádzky marginalizovaných komunít
4. Zabezpečený úspešný prechod zo školy do zamestnania
5. Zvýšená informovanosť a zlepšená spolupráca rodičov so vzdelávacími zariadeniami
6. Zavedený celodenný výchovno-vzdelávací systém na ZŠ
7. Zvýšený podiel rómskych študentov s dosiahnutým vzdelaním na úrovni ISCED 3A, ISCED 3B, ISCED 3C prostredníctvom účinnej pomoci

Formulácia očakávaných výsledkov č. 3, 4, 5, 6 a 7 tvorí bázu pre následnú formuláciu merateľných ukazovateľov. Výsledok č. 1 však len opakuje znenie ŠC. Ak sa „zlepšený prístup ku kvalitnému vzdelávaniu“ chápe ako nástroj, hodnotiteľ navrhuje ponechať formuláciu výsledku č. 1, ale túto časť odstrániť z formulácie ŠC. Ak sa však chápe skôr ako cieľ, hodnotiteľ navrhuje ponechať formuláciu ŠC a odstrániť výsledok č. 1.

Aktivity pod ŠC 5.1.1:

OP LZ poskytuje *príklady* podporovaných aktivít. Charakter vymenovaných aktivít vedie k ŠC.

Špecifický cieľ 5.1.2 Znížiť podiel nezamestnanosti z miery nezamestnanosti 72% rómskych mužov a 75% žien o 30% (na konečnú hodnotu 50,4 % rómski muži a 52,5% rómske ženy) prostredníctvom zlepšeného prístupu k pracovným príležitostiam s osobitným dôrazom na zvýšenie kvality v službách zamestnanosti, nediskriminačný prístup a odbornú prípravu.

Alternatíva 1: Znížiť podiel nezamestnanosti prostredníctvom zlepšeného prístupu k pracovným príležitostiam s osobitným dôrazom na zvýšenie kvality v službách zamestnanosti, nediskriminačný prístup a odbornú prípravu.

Zdôvodnenie: Cieľové hodnoty ani ich rozdelenie vzhľadom na pohlavie nie sú súčasťou formulácie ŠC, ale súčasťou výsledkových ukazovateľov.

Alternatíva 2: Znížiť podiel nezamestnanosti MRK.

Zdôvodnenie: Aspekty uvedené za slovom „prostredníctvom“, t.j. zlepšený prístup k pracovným príležitostiam, zvýšenie kvality v službách zamestnanosti, nediskriminačný prístup a odborná príprava **môžu byť chápané ako čiastkové výsledky**, ktorých naplnenie bude viesť k ŠC.

Alternatíva 3: Znížiť podiel nezamestnanosti a zvýšiť zamestnateľnosť MRK.

Zdôvodnenie: Aspekt zamestnateľnosti sa uvádza vo výsledkoch, avšak nie je pokrytý v ŠC.

Očakávané výsledky pre ŠC 5.1.2:

- 1.Zlepšenie poskytovania sociálnych služieb zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti MRK
- 2.Zlepšenie poskytovania služieb zamestnanosti

Formulácia očakávaných výsledkov potvrdzuje zdôvodnenie v k alternatíve 2 ŠC.

Aktivity pod ŠC 5.1.2:

OP LZ poskytuje *príklady* podporovaných aktivít. Charakter vymenovaných aktivít vedie k ŠC. Je však potrebné zabezpečiť deliace línie, resp. komplementárnosť so ŠC 2.1.3 (kvôli sociálnym podnikom) a so ŠC 4.1.1 (kvôli odbornej príprave), ale tiež so ŠC 5.1.1, kde sa v pôvodnej formulácii takisto uvádza odborná príprava.

Špecifický cieľ 5.1.3 Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti a zdravotníckej osvetly a k zvýšeniu hygienických štandardov bývania

Očakávané výsledky pre ŠC 5.1.3:

- 1.Zvýšenie dostupnosti služieb zdravotnej starostlivosti
- 2.Zvýšená miera informovanosti obyvateľov MRK v oblasti zdravotnej starostlivosti a prevencie prostredníctvom osvetových programov, informačných aktivít, kampaní
- 3.Zvýšená miera povedomia v oblasti zdravotnej starostlivosti obyvateľov MRK
- 4.Zníženie počtu nelegálnych obydli s nízkym štandardom hygieny a zvýšený hygienický štandard v prostredí MRK

Výsledok č. 2 a 3 je možné zlúčiť. Výsledky č. 2(3) a 4 tvoria bázu pre formuláciu merateľných ukazovateľov. Výsledok č. 1 opakuje ŠC.

Prioritná os 6 Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít obsahuje štyri ŠC spadajúce pod dve IP.

Špecifický cieľ 6.1.1 Zvýšiť podiel rómskych domácností s prístupom k bývaniu a inžinierskym sieťam na celkovom počte rómskych domácností v území s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít o 25% a zabezpečiť prístup k pitnej vode vo všetkých separovaných a segregovaných MRK.

Poznámka: Cieľové hodnoty nie sú súčasťou formulácie ŠC, ale súčasťou výsledkových ukazovateľov.

Očakávané výsledky pre ŠC 6.1.1:

1. Zabezpečený prístup k pitnej vode v obciach so segregovanými a separovanými MRK
2. Zlepšenie podmienok pre sociálnu integráciu ľudí z MRK prostredníctvom funkčného systému prestupného bývania a systému finančného mechanizmu pre podporu svojpomocnej výstavby (mikropôžičky)
3. Zlepšenie kvality bývania v prostredí MRK prostredníctvom zavedenia inžinierskych sietí

Alternatíva k výsledku č. 2: Funkčný systém prestupného bývania a systém finančného mechanizmu pre podporu svojpomocnej výstavby (mikropôžičky)

Alternatíva k výsledku č. 3: Zavedenie inžinierskych sietí v prostredí MRK

Aktivity pod ŠC 6.1.1:

OP LZ poskytuje *príklady* podporovaných aktivít. Charakter vymenovaných aktivít vedie k ŠC.

Špecifický cieľ 6.1.2 Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve zvýšením podielu zrekonštruovaných/postavených predškolských zariadení v území s prítomnosťou MRK na celkovom počte zariadení o 25%.

Okrem uvádzania cieľových hodnôt vo formulácii ŠC je tento konzistentný (vzhľadom na očakávané výsledky a aktivity).

Špecifický cieľ 6.1.3 Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre nárastom počtu funkčných KC o 70%.

Okrem uvádzania cieľových hodnôt vo formulácii ŠC je tento konzistentný (vzhľadom na očakávané výsledky a aktivity). Avšak hodnotiteľ odporúča formulovať výsledky konkrétnejšie (napr. druhy služieb zabezpečených v KC).

Špecifický cieľ 6.2.1 Zvýšiť zamestnanosť MRK o 500 pracovných miest podporou 100 sociálnych podnikov a budovaním siete podnikateľských inkubátorov v územiach s prítomnosťou MRK.

Okrem uvádzania cieľových hodnôt vo formulácii ŠC je tento konzistentný (vzhľadom na očakávané výsledky a aktivity). Avšak hodnotiteľ odporúča formulovať aspekty komplementárnosti so ŠC 5.1.2 a so ŠC 2.1.3.

3 Ukazovatele a systém monitorovania a hodnotenia

Návrhy nariadení Európskeho parlamentu a rady, ktoré sa týkajú spoločných ustanovení k EFRR, ESF, KF, EPFRV, EFNRH, ako aj samostatné návrhy nariadení k EFRR a ESF kladú dôraz na výsledky intervencií. Kľúčom k praktickému uplatneniu orientácie na výsledky je účinné nastavenie ukazovateľov a systému ich monitorovania a hodnotenia.

Základné pravidlá pre nastavenie ukazovateľov sú stanovené vo vyššie uvedených návrhoch nariadení Európskeho parlamentu a Rady. Zároveň EK vydala návrhy usmernení pre monitorovanie a hodnotenie ESF a ERDF⁵, ktoré podrobnejšie vysvetľujú princípy tvorby ukazovateľov a podrobnejšie definujú spoločné ukazovatele určené návrhmi nariadení k EFRR a ESF.

V druhom návrhu OP LZ, ktorý bol vypracovaný v septembri 2013 a je predmetom tejto ex ante hodnotiacej správy, sú jednotlivé kapitoly v rozdielnom štádiu rozpracovanosti. Z pohľadu nastavenia ukazovateľov a systému monitorovania a hodnotenia je možné v tejto verzii programového dokumentu zhodnotiť len niektoré prvky tohto komplexného systému. Najdôležitejším obmedzením je absencia finančných alokácií na program a jeho prioritné osi a investičné priority. Bez finančných alokácií nebolo možné relevantne nastaviť cieľové hodnoty ukazovateľov a teda ani posúdiť ich reálnosť a splniteľnosť. Rovnako nebolo možné určiť míľniky pre výkonnostný rámec a následne v rámci ex ante hodnotenia posúdiť ich vhodnosť a reálnosť. Systém zberu dát a postupy na monitorovanie programu zatiaľ nie sú v programovom dokumente dostatočne rozpracované.

Prehľad intervenčnej logiky a ukazovateľov OP LZ je uvedený v prílohe č. 1.

Formálne zhodnotenie nastavenia ukazovateľov

Štruktúra programového dokumentu vychádza z Návrhu šablóny a usmernenia pre obsah operačného programu⁶ vydaného EK a z Aktualizovaného usmernenia na prípravu operačného programu/programu SR na programové obdobie 2014 – 2020 vydaného CKO.

Ukazovatele sú v programovom dokumente uvedené na piatich miestach:

- 1) Tabuľka č. 2 Prehľad investičnej stratégie programu – zobrazuje programovo špecifické výsledkové ukazovatele zodpovedajúce špecifickému cieľu.
- 2) Tabuľky č. 3 – 8 Spoločné a špecifické ukazovatele výsledkov programu na úrovni prioritných osí.
- 3) Tabuľka č. 9 Spoločné a špecifické ukazovatele výstupu programu – v jednej tabuľke zobrazuje všetky výstupové ukazovatele programu.
- 4) Tabuľka č. 12 – zobrazuje výsledkové ukazovatele prioritnej osi Technická pomoc
- 5) Tabuľka č. 13 – zobrazuje ukazovatele výstupu prioritnej osi Technická pomoc

Na základe formálnej analýzy ukazovateľov v druhom návrhu OP LZ je možné konštatovať, že:

⁵ Guidance Document on Monitoring and Evaluation – European Regional Development Fund and Cohesion Fund – Concepts and Recommendations. European Commission, April 2013.
Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy – European Social Fund – Guidance Document. Draft. European Commission, 09.01.2013.

⁶ Draft Template and Guidelines for the Content of the Operational Programme, Version 3. European Commission, 21.05.2013.

- i) Z návrhov nariadení a usmernení nie je jasné, či je potrebné v operačnom programe definovať kompletný súbor povinných spoločných ukazovateľov ESF (teda aj tie, ktoré budú dosahovať nulové plnenie), alebo podobne ako pri EFRR len tie, pri ktorých je kvantifikovaná cieľová hodnota (teda tie, ktoré sa budú implementáciou programu reálne napĺňať). Uvedené je potrebné vyjasniť na úrovni CKO a EK a následne zapracovať do operačného programu, aby v budúcnosti nenastali komplikácie pri monitorovaní povinných spoločných ukazovateľov ESF na celoeurópskej úrovni.
- ii) Tabuľka č. 2 Prehľad investičnej stratégie programu v stĺpci *programovo špecifické výsledkové ukazovatele zodpovedajúce špecifickému cieľu* nesprávne uvádza aj niektoré spoločné výsledkové ukazovatele (konkrétne ukazovatele k špecifickému cieľu 5.1.2 - Neaktívni účastníci, ktorí sú v čase odchodu nanovo zapojení do hľadania práce; Účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy; Účastníci, ktorí v čase odchodu získavali kvalifikáciu; Účastníci, ktorí majú zamestnanie v čase odchodu; Účastníci, ktorí majú zamestnanie 6 mesiacov po odchode a ukazovateľ Počet projektov zameraných na verejnú správu alebo verejné služby k špecifickému cieľu 5.1.3)
- iii) Všetky výstupové ukazovatele programu sú zobrazené v jednej tabuľke (č. 9), ktorá sa nachádza v časti Spoločné ustanovenia pre prioritné osi. Vyššie uvedené usmernenia pre obsah operačného programu nedefinujú jednoznačne, či majú byť ukazovatele výstupov uvedené spoločne v jednej tabuľke pre všetky prioritné osi alebo osobitne pre každú prioritnú os v príslušnej časti. Druhý spôsob sa zdá byť logickejší a prehľadnejší, preto by bolo vhodné rozdeliť tabuľku č. 9 na šesť častí a popresúvať ich k jednotlivým prioritným osiam.
- iv) Na rôznych miestach programového dokumentu sa používajú mierne odlišné formulácie spoločných ukazovateľov, ktoré bude potrebné zjednotiť s oficiálnym prekladom konečnej verzie nariadení k ESF a EFRR (napr. osoby vo veku *do* 25 rokov vs. osoby vo veku *pod* 25 rokov; účastníci, ktorí *majú zamestnanie* 6 mesiacov po odchode vs. účastníci, ktorí *sú* 6 mesiacov po odchode *zamestnaní*; a pod.).
- v) Vzhľadom na záväznú formuláciu povinných spoločných ukazovateľov vznikne v programovom dokumente dvojaký spôsob formulácie ukazovateľov: spoločné ukazovatele na rozdiel od programových nepoužívajú v názve ukazovateľa matematické vyjadrenie zmeny (počet, podiel). Aj napriek podobnému významu budú preto niektoré ukazovatele formulované spôsobom 'počet osôb' a iné spôsobom 'osoby', čo bude mátauce pre prijímateľov. Z tohto dôvodu by bolo vhodné graficky rozlíšiť v texte programového dokumentu spoločné a špecifické ukazovatele, napríklad farebne alebo použitím kurzívy pre jeden typ ukazovateľov a normálneho písma pre druhý typ ukazovateľov, a krátko vysvetliť význam spoločných ukazovateľov.
- vi) Podľa návrhu nariadenia k ESF by mali byť cieľové hodnoty ukazovateľov kvantifikované pre rok 2022. Rovnako aj Návrh šablóny a usmernenia pre obsah operačného programu vydaný EK stanovuje ako cieľový rok 2022. V druhom návrhu OP LZ je preto potrebné opraviť rok 2023 uvedený pri cieľovej hodnote vo všetkých záhlaviach tabuliek obsahujúcich ukazovatele.

Obsahové zhodnotenie nastavenia ukazovateľov

Vzhľadom na komplexnosť operačného programu ako aj širokú škálu plánovaných výsledkov a aktivít v rámci jednotlivých investičných priorít je potrebné, aby tvorcovia operačného programu určili pre každú investičnú prioritu jednu alebo dve kľúčové aktivity, do ktorých bude smerovať rozhodujúca časť finančnej alokácie. Rovnako je potrebné prehodnotiť aj formuláciu očakávaných výsledkov, aby bolo jasné, ktoré výsledky z uvedeného zoznamu sú najdôležitejšie, a tie by mali korešpondovať

s výsledkovými ukazovateľmi. Na základe toho je potrebné opätovne preskúmať zvolené ukazovatele tak, aby pokrývali tie najdôležitejšie plánované výstupy a výsledky a zároveň aby sa zbytočne nezvyšoval celkový počet ukazovateľov. Celý súbor ukazovateľov by mal byť integrovaný do logicky prepojeného celku, v ktorom sa vhodne dopĺňajú spoločné a programové ukazovatele.

Názvy spoločných ukazovateľov výsledku sú z dôvodu ich monitorovania na celoeurópskej úrovni naformulované všeobecne. Pred kvantifikáciou ich cieľových hodnôt bude preto potrebné presne zadefinovať, ako sa bude plnenie daného ukazovateľa sledovať pre konkrétnu investičnú prioritu, teda napríklad čo presne bude sledovať ukazovateľ 'Účastníci, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu' v rámci investičnej priority 4.1 zameranej na žiakov ZŠ a SŠ.

Na základe analýzy nastavenia ukazovateľov v druhom návrhu OP LZ z pohľadu intervenčnej logiky boli navrhnuté nasledovné odporúčania na zlepšenie:

Investičná priorita 1.1:

- Je potrebné doplniť ukazovatele, ktoré by pokrývali cieľové skupiny zamestnávateľ a poskytovateľ služieb zamestnanosti.
- Z hľadiska plánovaných aktivít je potrebné (v závislosti od plánovaného rozsahu intervencie) zvážiť doplnenie ukazovateľa mobility za prácou, ukazovateľa pre oblasť zdravého starnutia a ukazovateľa pre oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Investičná priorita 1.2:

- Zvážiť doplnenie ukazovateľa pre vekovú skupinu do 29 rokov.
- Zvážiť doplnenie ukazovateľa počtu odborných poradcov na ÚPSVR.

Investičná priorita 1.3:

- V špecifickom ciele 1.3.1 zvážiť doplnenie ukazovateľa využívania flexibilných foriem práce.
- V špecifickom ciele 1.3.2 doplniť ukazovateľ zameraný na rodovú segregáciu.

Investičná priorita 2.1:

- V špecifickom ciele 2.1.2 doplniť ukazovateľ výsledku zameraný na komunitnú starostlivosť.
- V špecifickom ciele 2.1.2 zvážiť doplnenie ukazovateľa výsledku počtu prípadov/klientov na jedného pracovníka oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.
- Ukazovateľ 'Počet projektov rozvíjajúcich aktivity sociálnej inklúzie úplne alebo čiastočne implementovaných sociálnymi partnermi alebo mimovládnyimi organizáciami' uvedený v špecifickom ciele 2.1.4, nie je výsledok, ale výstup.
- V špecifickom ciele 2.1.4 preformulovať ukazovateľ 'Účastníci so zdravotným postihnutím/ostatní znevýhodnení účastníci, ktorých situácia na pracovnom trhu sa 6 mesiacov po odchode zlepšila'. V súčasnej podobe nie je jasné, čo znamená 'účastníci so zdravotným postihnutím/ostatní znevýhodnení účastníci'.
- V špecifickom ciele 2.1.4 zvážiť doplnenie ukazovateľa výsledku zameraného na prevenciu a elimináciu diskriminácie.

Investičná priorita 2.2:

- Spoločný ukazovateľ výstupu 'Počet projektov zameraných na verejné správy alebo verejné služby' má v tejto investičnej prioritě nízku výpovednú hodnotu. Zvážiť jeho vypustenie.

Investičná priorita 3.1:

- V zmysle návrhu nariadenia k EFRR je spoločný ukazovateľ 'Počet obyvateľov, na ktorých sa bude vzťahovať poskytovanie kvalitnejšej zdravotnej starostlivosti' ukazovateľ výstupu, nie výsledku.

Investičná priorita 4.1:

- Ukazovateľ výstupu 'Počet projektov podporujúcich výkon praktického vyučovania zamestnávateľa' má nízku výpovednú hodnotu. Je vhodné ho nahradiť iným ukazovateľom.
- Pre lepšiu zrozumiteľnosť by mohol ukazovateľ výstupu 'Počet vzdelávacích programov s prvkami duálneho systému vzdelávania' by mal obsahovať slovo 'novovytvorených' alebo podobné spojenie vyjadrujúce vytvorenie programu v rámci ESF projektu.
- Ukazovateľ výsledku 'Počet partnerstiev medzi zamestnávateľmi a školami existujúcich 6 mesiacov po ukončení projektu' by mal byť preformulovaný tak, aby zdôrazňoval funkčnosť partnerstiev.

Investičná priorita 4.2:

- Ukazovatele výstupu 'Počet projektov na podporu ľudských zdrojov vo VŠ centrách s prepojením na podnikovú sféru' a 'Počet projektov zameraných na zvýšenie počtu absolventov štúdia STEM a IT' majú nízku výpovednú hodnotu. Je vhodné ich nahradiť inými ukazovateľmi.
- Ukazovatele 'Počet vytvorených centier prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru' a 'Počet vytvorených/ inovovaných profesijne orientovaných študijných bakalárskych programov v terciárnom vzdelávaní' sú ukazovatele výstupu, nie výsledku.

Investičná priorita 4.3:

- Zvážiť doplnenie aspoň jedného spoločného ukazovateľa výstupu.
- Ukazovateľ 'Počet partnerstiev medzi zamestnávateľmi a poskytovateľmi ČZV existujúce 6 mesiacov po ukončení projektu' by mal byť preformulovaný tak, aby zdôrazňoval funkčnosť partnerstiev.
- Ukazovateľ 'Počet projektov na zlepšenie postavenia a kvality pedagogických a odborných zamestnancov' nie je výsledok, ale výstup.

Investičná priorita 5.1:

- V špecifickom ciele 5.1.1 zvážiť doplnenie ukazovateľa, ktorý by pokrýval úspešné ukončenie ZŠ a prechod na SŠ, a ukazovateľa, ktorý by pokrýval VŠ.

Investičná priorita 6.1:

- Ukazovatele výsledku by mali vyjadrovať využitie vybudovanej infraštruktúry cieľovými skupinami. Ukazovatele nárastu počtu zariadení nemajú dostatočnú výpovednú hodnotu o výsledku intervencie. Vhodnejšími ukazovateľmi výsledku by boli napríklad:
 - Pre špecifický cieľ 6.1.1 použiť pôvodný ukazovateľ výstupu 'Počet domácností využívajúcich zlepšené podmienky bývania'.
 - Pre špecifický cieľ 6.1.2 navrhnúť ukazovateľ počtu detí, ktoré využívajú zrekonštruované resp. postavené predškolské zariadenia.
 - Pre špecifický cieľ 6.1.3 navrhnúť ukazovateľ počtu osôb, ktoré využívajú zrekonštruované resp. postavené KC a strediská osobnej hygieny.

Investičná priorita 6.2:

- Ukazovateľ výsledku by mal byť preformulovaný tak, aby sledoval počet nových pracovných miest obsadených obyvateľmi MRK.

4 Systém riadenia a implementácie

Nastavenie systému riadenia zatiaľ nie je možné hodnotiť, nakoľko táto oblasť je v tejto verzii OP LZ (OP LZ pre obdobie 2014-2020, 2. Návrh, september 2013) uvádzaná len v rámci všeobecných konštatovaní o podpore kapacít a administratívnych zdrojov pre príslušné podporené oblasti.

V časti **2.2.4.1 Opis aktivít, ktoré budú podporené a ich očakávaný príspevok k špecifickým cieľom** sú uvedené oblasti podpory riadenia a implementácie OP:

- Personálna oblasť – zabezpečenie kvalifikovaného výkonu agendy súvisiacej s implementáciou OP LZ prostredníctvom primeraného mzdového zabezpečenia a interného a externého vzdelávania oprávnených zamestnancov
- Technické vybavenie – zabezpečenie administratívneho a materiálno-technického vybavenia pre kvalitný výkon agendy súvisiacej s implementáciou OP LZ
- Režijné výdavky – prevádzkové zabezpečenie implementácie OP LZ
- Príprava, implementácia a monitorovanie – zabezpečenie aktivít súvisiacich s implementáciou OP LZ vrátane oblasti programovania a finančného riadenia
- Informovanie a komunikácia – zabezpečenie informovania občanov a prijímateľov pomoci a zabezpečenie publicity OP LZ s cieľom zdôrazniť úlohu Spoločenstva a zabezpečiť transparentnosť pomoci z fondov
- Hodnotenie a štúdie – zabezpečenie procesu, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie programu a súlad s cieľmi stanovenými v OP LZ, analyzuje účinnosť realizačných procesov a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti.

Systém riadenia implementácie je, resp. bude popísaný v kapitole 7 „Systém implementácie“. V tejto verzii OP LZ sú zatiaľ uvedené údaje v nasledovných častiach:

7.1.1 Identifikácia príslušných orgánov a stručný opis ich úloh, kde je uvedené len konštatovanie, že ÚOŠS identifikuje príslušné orgány a uvedie stručný opis ich hlavných úloh.

7.2.1.1 Zriadenie pracovnej skupiny na prípravu operačného programu a princíp partnerstva

Táto časť uvádza doterajší postup prípravy OP LZ v spolupráci RO a partnerov. Je tu uvedený postup prác vytvorenej pracovnej skupiny a mikrotímov pre trh práce, sociálnu inklúziu, marginalizované rómske komunity, ktoré sú zložené zo zástupcov relevantných inštitúcií.

7.2.3 Pre ESF: Globálne granty (čl. 6 ods. 1 ESF)

V tejto časti RO deklaruje, že v rámci realizácie podpory operačného programu plánuje využiť formu globálnych grantov (forma globálneho grantu sa využíva na projekty s relatívne malou alokáciou cca do 15 000 EUR), ktoré budú realizované prostredníctvom písomnej dohody uzavretej medzi sprostredkovateľským orgánom a riadiacim orgánom, pričom sprostredkovateľmi globálneho grantu môžu byť napr. napríklad miestne organizácie, združenia regionálneho rozvoja alebo mimovládne organizácie. Túto formu NFP plánuje RO využiť v prioritných osiach *Zamestnanosť, Sociálne začlenenie a Integrácia marginalizovaných rómskych komunit*.

7.2.4 Pre ESF (ak je to vhodné): Prostriedky vyčlenené na budovanie kapacít

V tejto časti sa konštatuje, že pre zabezpečenie stanovených cieľov v OP LZ je nevyhnutné vyčleniť primerané množstvo finančných prostriedkov z ESF v oblastiach menej rozvinutých regiónov na budovanie kapacít vo forme odbornej prípravy, opatrení zameraných na vytváranie sietí a posilnenia

sociálneho dialógu, vo forme úhrady členských príspevkov a podpory účasti podporených organizácií na stretnutiach sietej ako aj na činnosti, ktoré sociálni partneri vykonávajú spoločne s cieľom podporiť ich primeranú účasť na činnostiach podporovaných ESF.

V rámci prioritných osí Sociálne začlenenie a Integrácia marginalizovaných rómskych komúnit podporiť relevantné organizácie, zastabilizovať ich a tým prispieť sprostredkovane k plneniu špecifických cieľov. Toto by malo okrem iného byť dosiahnuté aj zvyšovaním ľudskej kvality prostredníctvom vzdelávania, tréningov, zabezpečovania a posilňovania spolupráce na úrovni sociálnych partnerov, vykonávaním sociálneho dialógu, sťažami ako aj administratívno-technickým zabezpečením.

7.2.5 Monitorovanie a hodnotenie

V tejto časti je stručne popísané ako budú sledované ukazovatele a aké databázové zdroje je k tomu potrebné využiť. V programovom období 2014 – 2020 totiž narastá oproti programovému obdobiu 2007 – 2013 dôraz na preukázanie výsledkov intervencií.

7.2.6 Monitorovací informačný systém

Táto časť iba konštatuje, že od roku 2016 je povinnosť zabezpečenia monitorovacieho informačného systému, ktorý podporí elektronickú výmenu dát, údajov a dokumentov medzi prijímateľmi a riadiacim orgánom, certifikačným orgánom, orgánom auditu a sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom. Monitorovací informačný systém by mal poskytovať verejnosti údaje a dáta na základe princípu Open Data (údaje sú prístupné ihneď po ich vzniku).

Odporúčania

Riadenie implementačného procesu je potrebné podrobne rozpracovať na základe príslušných dohôd o rozdelení právomocí, úloh a povinností medzi jednotlivé riadiace inštitúcie a útvary. Implementácia OP LZ nebude ľahká, nakoľko zahŕňa pomerne širokú oblasť podpory a predpokladá sa spolupráca s viacerými SORO. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť nastaveniu systému riadenia OP. Pri spracovaní tejto časti má RO výhodu skúseností s implementáciou OP ZaSI a tiež má možnosť využiť skúsenosti pracovníkov implementačných štruktúr pre OP Vzdelávanie a OP Zdravotníctvo pre roky 2007 – 2013.

V rámci časti 7.2.4 je potrebné presne a konkrétne zdefinovať jednotlivé činnosti a aktivity, ktorými sa ciele dosiahnu. Tiež treba popísať, ako bude dosiahnutá trvalá udržateľnosť vytvorených sietej a činnosti podporených organizácií.

Tiež je potrebné brať do úvahy aj odporúčania prvého návrhu Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020 v častiach 2.5 a 2.6, kde sú na základe analýz administratívnych kapacít vypracovaných v programovom období 2007 – 2013 identifikované nasledovné potenciálne riziká v súvislosti s budovaním a stabilizáciou administratívnych kapacít v programovom období 2014 – 2020:

- zložitý systém riadenia subjektov zapojených do implementácie Štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu EÚ (ŠF a KF) a ich inštitucionálne začlenenie v rámci ústredných orgánov štátnej správy;
- výrazný vplyv politických cyklov na zmeny v oblasti inštitucionálneho usporiadania subjektov zapojených do implementácie ŠF a KF;
- časté zmeny na postoch vedúcich zamestnancov vplyvom politických cyklov;
- vysoká fluktuácia administratívnych kapacít;

- poddimenzovaný stav administratívnych kapacít;
- nedostatočná a neefektívna koordinácia a spolupráca na úrovni ústredných orgánov štátnej správy, vo vzťahu EÚ a SR a v regionálnom kontexte;
- nadmerná administratívna záťaž;
- zvýšená potreba administratívnych kapacít v období rokov 2014 – 2015, počas prekrývania programového obdobia 2007 – 2013 a programového obdobia 2014 – 2020.

Ďalej sa v Partnerskej dohode konštatuje, že v programovom období 2014 – 2020 budú relevantné orgány venovať zvýšenú pozornosť stabilizácii a optimalizácii stavov administratívnych kapacít s cieľom zefektívniť procesy čerpania EŠIF. V súvislosti s opatreniami na dosiahnutie zníženia administratívnej záťaže je potrebné identifikovať a odstrániť tieto bariéry až na úroveň žiadateľov o poskytnutie pomoci z EŠIF. Na tieto opatrenia je potrebné nadviazať aj pri nastavovaní procesov implementácie projektov a nárokov kladených na administratívu vo vzťahu k prijímateľom (najmä dostupné, kvalitné a zrozumiteľné informácie v podobe umožňujúcej jednoduchú prácu s nimi, overovanie informácií o prijímateľoch a projektoch priamou komunikáciou s relevantnými štátnymi organizáciami bez ich vyžadovania od prijímateľov a pod.).

Pri určovaní počtov a funkčného zaradenia administratívnych kapacít bude RO vychádzať zo skúseností predchádzajúcich programových období, s relevantných hodnotiacich správ a auditov.

Pri nastavovaní kapacitného pokrytia implementačného procesu je potrebné brať do úvahy aj návrhy opatrení z Partnerskej dohody. V návrhu Partnerskej dohody sú pre optimálne nastavenie administratívnych kapacít navrhované nasledovné opatrenia:

- efektívne nastaviť počty administratívnych kapacít na všetkých úrovniach systému riadenia EŠIF prostredníctvom externej analýzy potrieb administratívnych kapacít a hĺbkových personálnych auditov subjektov zapojených do implementácie EŠIF v programovom období 2014 – 2020. Na základe analýzy je potrebné identifikovať príčiny vysokej fluktuácie, nastaviť stabilizačné mechanizmy a optimalizovať počty administratívnych kapacít s využitím skúseností z programového obdobia 2007 – 2013. V prípade potreby navýšiť administratívne kapacity v oblasti riadenia a implementácie operačných programov s využitím prostriedkov technickej pomoci – v prípade možnosti aj disponibilných prostriedkov v rámci programového obdobia 2007 – 2013;
- zjednotiť a štandardizovať procesy koordinácie, riadenia, implementácie a kontroly systémov riadenia a financovania EŠIF;
- posilniť kompetencie CKO vo vzťahu k ostatným subjektom zapojeným do implementácie EŠIF za účelom efektívnejšej koordinácie činností;
- zjednotiť a znížiť administratívnu náročnosť procesov koordinácie, riadenia, implementácie a kontroly systémov riadenia a financovania EŠIF;
- zjednotiť systém odmeňovania administratívnych kapacít zapojených do implementácie EŠIF v programovom období 2014 – 2020 (s prihliadnutím na požiadavky odbornej spôsobilosti a administratívnu záťaž);
- skvalitniť odborný a kariérny rast sústavným vzdelávaním administratívnych kapacít;
- zjednotiť a efektívnejšie využívať pracovné pozície na programovej úrovni prostredníctvom jasného nastavenia procesných rolí;
- znižovať administratívnu náročnosť činností spojených s implementáciou EŠIF zjednodušením postupov pre výber projektov;

- posilniť administratívne kapacity Úradu pre verejné obstarávanie (výrazný nárast podnetov bez posilnenia administratívnych kapacít v programovom období 2007 – 2013);
- vo vzťahu k prijímateľom pomoci posilniť v programovom období 2014 – 2020 administratívne kapacity na riadiacich orgánoch;
- na základe skúseností z obdobia 2007 – 2013 posilniť administratívne kapacity prijímateľov.

5 Konzistencia finančných alokácií

Konzistencia finančných alokácií bude hodnotená neskôr, nakoľko v čase spracovania druhého návrhu OP LZ neboli finančné alokácie známe.

6 Príspevok programu k plneniu cieľov strategických dokumentov

Európa 2020

Strategická časť Operačného programu hneď v úvode obsahuje jeden odsek, kde sa zdôrazňuje snaha zvýšiť efektivitu plnenia národných cieľov stanovených v rámci stratégie Európa 2020 najmä v oblasti zamestnanosti, sociálnej inklúzie a vzdelávania, ktorými sú:

- Zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 rokov na 72% do roku 2020
- Znížiť podiel populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením na 17.2% do roku 2020
- Udržať podiel ľudí, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, pod 6% do roku 2020
- Dosiahnuť, aby najmenej 40% ľudí vo veku 30-34 rokov malo ukončené vysokoškolské alebo ekvivalentné vzdelanie

V ďalšom texte asi na dvadsiatich stranách sa stratégia detailne zaoberá situáciou v oblastiach zamestnanosti, chudoby a vzdelávania, vysvetľuje východiská a zdôvodňuje navrhované prístupy.

Veľmi dobre sa delí text popisujúci jednotlivé úrovne cieľov s odvolávkami na príslušné dokumenty, z ktorých jednotlivé ciele a priority vychádzajú. Formuláciu cieľov, intervenčnú logiku a ukazovatele riešia iné časti tejto správy. Logika prístupu je v každom prípade správna a prínosná.

V strategickej časti OP LZ by sa mali zlepšiť tri veci: (i) text je neprehľadný a nie je jednoznačne členený podľa plánovaného príspevku k cieľom stratégie Európa 2020; (ii) je veľmi zlé, že ešte v tejto dobe nie sú jasne schválené jednotlivé finančné alokácie, čím Operačný program stojí takpovediac na vode; a (iii) nie je ešte rozhodnutý počet SORO ani postavenie Bratislavského kraja v Operačnom programe.

Program veľmi citlivo zohľadňuje aj synergiu a komplementárnosť na národnej úrovni, to znamená s ostatnými plánovanými operačnými programami, aby sa predišlo duplicitě a neželanému prelínaniu podporných aktivít. Toto sa zabezpečuje prostredníctvom pravidelnej komunikácie, či už medzi zodpovednými pracovníkmi na rôznych ministerstvách, ako aj formou partnerských skupín, či tvorivých mikrotímov.

Zodpovedajúce programy a politiky Európskej únie sú aj s príslušnými dokumentmi jasne a prehľadne uvedené pri každom tematickom celi aj investičnej prioritě.

Bolo by vhodné, aby sa v OP LZ spomenuli hlavné iniciatívy EÚ, ako sú uvedené v stratégii Európa 2020, a logicky sa pričlenili k zodpovedajúcim častiam. Zo siedmich hlavných iniciatív ide o tieto:

- „Mládež v pohybe“ na zlepšenie výsledkov systémov vzdelávania a uľahčenie vstupu mladých ľudí na trh práce.
- „Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta“ na modernizovanie trhov práce a posilnenie postavenia ľudí podporovaním rozvíjania ich zručností počas celého ich života s cieľom zvyšovať účasť na trhu práce a lepšie zosúladiť ponuku na trhu práce s dopytom, vrátane pracovnej mobility.
- „Európska platforma na boj proti chudobe“ na zabezpečenie sociálnej a územnej súdržnosti, aby všetci mohli využívať výhody plynúce z rastu a zamestnanosti a aby ľudia žijúci v chudobe a sociálnom vylúčení mali možnosť žiť dôstojný život a aktívne sa podieľať na živote spoločnosti.

Rovnosť príležitostí, diskriminácia a udržateľný rozvoj

V Operačnom programe sú skombinované dva prístupy k uvedenej téme.

(i) je spomenutá a popísaná v časti 11 Horizontálne princípy, kde sa uvádzajú tri oblasti:

1. Udržateľný rozvoj
2. Rovnosť príležitostí a predchádzanie diskriminácii
3. Rovnosť medzi mužmi a ženami

Druhá a tretia oblasť horizontálnych princípov sú veľmi príbuzné a preto bude v mnohých prípadoch veľmi ťažké ich rozlišovať a vyhodnocovať.

Typický problém horizontálnych princípov spočíva vo všeobecnosti vo formálnom prístupe k ich vyhodnocovaniu. Vyhodnotenie bude zrejme možné len na úrovni projektov, ktoré sa v Operačnom programe členia do troch skupín:

1. Projekty priamo zamerané na horizontálnu prioritu
2. Projekty s vysokou relevanciou k horizontálnej priorite
3. Projekty s nízkou relevanciou k horizontálnej priorite

Tu je nevyhnutné zdôrazniť, že ide o horizontálne princípy 2. a 3. bez Udržateľného rozvoja, ktorý bude zrejme najťažšie vyhodnotiteľný, ak vôbec. Je otázne, či delenie projektov do spomínaných troch skupín má reálny význam, ale aspoň dáva základný obraz o vplyve projektov na rodovú rovnosť a na predchádzanie diskriminácii.

(ii) Operačný program obsahuje dve konkrétne relevantné investičné priority:

- 1) IP 1.3 Rovnosť medzi mužmi a ženami uľahčením zosúladenia pracovného a rodinného života. Zadefinované výsledky sú vyhodnotiteľné, predpokladá sa však, že sa niektoré z nich preformulujú prípadne zaradia medzi ukazovatele (napr. zvýšenie počtu zariadení služieb starostlivosti o deti v predškolskom veku (prioritne vo veku 0-3)).
- 2) IP 2.1, špecifický cieľ 2.1.4 Prevencia a eliminácia diskriminácie. Podobne ako v predchádzajúcom bude splnenie výsledkov pre tento cieľ vyhodnotiteľné s tým, že bude potrebné tiež zanalyzovať formuláciu výsledkov.

Z uvedeného vyplýva, že konkrétne investičné priority sa prekrývajú s horizontálnymi princípmi 2 a 3, čo nie je ideálne a vhodné riešenie. Udržateľný rozvoj je spomenutý len v časti venovanej horizontálnym princípom a existuje riziko, že jeho vyhodnotenie bude možné len na veľmi všeobecnej a teda formálnej úrovni.

Národný program reforiem (NPR)

Národný program reforiem pre rok 2013 je dokument spracovaný na vysokej úrovni, so všeobecnými východiskami. Spomína okrem iného aj priority relevantné pre OP LZ:

„V dlhodobom horizonte sú zdroje rastu produktivity práce odlišné. Vzhľadom na výhľad Stratégie Európa 2020 sú však rovnako dôležité. Technologický pokrok je spojený s inováciami v podnikoch a aplikáciou výsledkov vedy, výskumu a vývoja. Ľudský kapitál ovplyvňuje najmä vzdelanie. Pre rast je preto veľmi dôležité vytvárať motivačné prostredie pre súkromné investície do inovácií, zefektívnenie výskumu a vývoja a zlepšenie prenosu teoretických poznatkov do praxe. Prioritou vlády je preto predovšetkým **skvalitnenie vzdelávania, vedy, výskumu a inovácií.**

Vzdelanie a produktivita obyvateľstva nepriamo vplýva aj na zamestnanosť. Ponuku pracovnej sily je však možné zlepšiť aj zásahom služieb zamestnanosti, napríklad cez poradenstvo, vzdelávanie alebo absolventskú prax. Štát môže ďalej zasahovať do fungovania trhu práce cez zákonník práce, tvorbu miezd či cielené motivácie na podporu znevýhodnených skupín. Tieto opatrenia zaraďujeme pod jednotnú prioritu **zamestnanosti**.

Sociálna udržateľnosť súvisí najmä s príjmovými nerovnosťami, kde sa Slovensko spolu s Českom a Slovinskom radí medzi najrovnostárskejšie štáty Európskej únie. Preto je potrebné zamerať sa skôr na efektívnosť a účinnosť redistribučných politík najmä pri riešení problémov marginalizovaných sociálnych skupín. Najúčinnnejším prostriedkom na zabezpečenie rastu príjmov obyvateľstva je zvyšovanie zamestnanosti, preto je oblasť sociálnej inklúzie a znižovania chudoby začlenená do priority **zamestnanosť a sociálna inklúzia**.

NPR uvádza ako prílohu č. 1 Národné ciele Stratégie Európa 2020 a prílohu č. 2 Akčný plán Národného programu reforiem SR 2013.

Národné ciele Stratégie Európa 2020 je veľmi dobrým východiskovým materiálom pre OP ĽZ (pozri príloha 2). Ciele relevantné pre OP ĽZ sú nasledovné:

1. *Predčasné ukončenie školskej dochádzky* bolo v roku 2011 5 % vo vekovej skupine 18-24 rokov. Cieľový stav v roku 2020 je 6 %. Otázkou je, prečo sa plánuje investovať do spomenutého cieľa, keď sa má situácia zhoršiť?
2. *Miera vysokoškolsky vzdelanej populácie* bola v roku 2011 23.4 % vo vekovej skupine 30-34 rokov. Cieľový stav v roku 2020 je 40 %. Tento cieľ nepovažujeme za splniteľný vzhľadom na predchádzajúci vývoj v danom segmente. OP ĽZ by mal jednoznačne označiť časti, ktoré prispievajú a ako prispievajú k splneniu tohto cieľa.
3. *Miera dlhodobej nezamestnanosti* sa dlhodobo (od roku 2004 do 2012) na Slovensku pohybuje v rozmedzí 11.9 - 8.9 %. Cieľový stav v roku 2020 je 3 %, čo bez dôkladného zdôvodnenia, ktoré v OP ĽZ zatiaľ chýba, vyznieva veľmi nereálne.
4. *Miera zamestnanosti* sa dlhodobo pohybuje v intervale 63.7 - 65.0 %. Cieľ v roku 2020 je 72 %, čo môže byť reálne, aj keď zlepšenie o 7 % oproti roku 2012 predstavuje vysoké číslo.
5. *Populácia ohrozená chudobou a vylúčením* sa pohybuje medzi 32 - 20.6 %. Cieľový stav je 17.2 %, čo sa zdá byť reálnym cieľom.

Z uvedených piatich cieľov sú dva reálne dosiahnuteľné, dva príliš ambiciózne a jeden sporný.

V OP ĽZ nie je uvedené prepojenie na relevantné aktivity Akčného plánu, čo je pochopiteľné, keďže operačný program sa bude realizovať až v nasledujúcich rokoch. Autori Operačného programu by sa však mali vyvarovať prípadného plánovania aktivít, ktoré sa zrealizujú v roku 2013 v rámci NPR.

V každom prípade by mal mať OP ĽZ v strategickej časti jasne štruktúrované odvolávky na ciele a priority NPR. OP ĽZ by zároveň nemal plánovať dosiahnutie cieľov stanovených NPR v plnej miere, pretože nie je jediným podporným nástrojom Slovenska v oblastiach zamestnanosti, sociálnej inklúzie a vzdelávania.

7 Závery

Konzistentnosť programových cieľov OP LZ je daná odzrkadlením potrieb a tematických problémov identifikovaných v existujúcich národných a európskych dokumentoch v jednotlivých prioritných osiach, investičných prioritách, špecifických cieľoch, výsledkoch aj výstupoch. Je však potrebné, aby sekcie zároveň pracovali na dlhodobých stratégiách zamestnanosti a sociálnej inklúzie.

Vnútoraná koherentnosť nie je zatiaľ dostatočná. Po prvé je potrebná jasnejšia obsahová diferenciacia a zároveň prepojenosť medzi špecifickými cieľmi v rámci jednej prioritnej osi, ale hlavne medzi špecifickými cieľmi rôznych prioritných osí, pričom definovanie deliacich a spájacích línií sa musí prejavovať do dôsledkov cez úroveň očakávaných výsledkov až po príklady podporovaných aktivít. Po druhé nie je zabezpečená dostatočná jednotnosť vnútornej logiky a štruktúry opisu jednotlivých prioritných osí, investičných priorit a špecifických cieľov.

Komplementárnosť s inými operačnými programami má byť identifikovaná čo možno najkonkrétnejšie, t.j. na všetkých troch úrovniach intervencií a explicitne.

V treťom návrhu OP LZ bude potrebný aj **konkrétny, podľa možností kvantifikovaný prínos k piatim cieľom Národného programu reforiem**.

Intervenčný rámec je potrebné formulačne zásadne upraviť tak, aby logické či kauzálne prepojenia na jednotlivých úrovniach, t.j. od globálneho cieľa cez špecifické ciele, očakávané výsledky až po výstupy aktivít boli viditeľnejšie.

Špecifické ciele v rámci jednotlivých PO by však bolo vhodné prehodnotiť, t.j. stanoviť jasnejšie deliace línie a popísať aspekty vzájomného dopĺňania sa. Uľahčí to sledovanie a vykazovanie hodnôt ukazovateľov a predídete sa obsahovým duplicitám.

Vo formulácii **očakávaných výsledkov** je potrebná väčšia diferenciacia, vytvorenie hierarchie a najmä v PO 1 a 4 následná redukcia ich počtu. Treba mať na pamäti, že pre očakávané výsledky budú potrebné ukazovatele, ktorých hodnoty sa budú musieť sledovať a naplňovať. Hodnotiteľ necháva na zváženie vytvorenie hierarchie a ich následnú redukciu. Znenie očakávaných výsledkov nemá opakovať znenie ŠC alebo IP. Pri formulácii výsledkov je možné vychádzať z formulácie ukazovateľov, ak sú tieto správne nastavené. Merné jednotky a cieľové hodnoty majú byť súčasťou ukazovateľov, nie ŠC a výsledkov samotných.

Napokon treba viesť jasnejšie deliace línie naprieč podporovanými **aktivitami** spadajúcimi pod jednotlivé ŠC.

Časť OP LZ venovaná ukazovateľom je v štádiu rozpracovania a bude vyžadovať zásadné doplnenie. V oblasti **spoločných ukazovateľov** je potrebné vyjasniť základné pokyny o ich počte a obligatórnosti. Medzi **programovo špecifickými výsledkovými ukazovateľmi** zodpovedajúcimi špecifickému cieľu sú nesprávne uvedené aj niektoré spoločné výsledkové ukazovatele. Vhodným bude aj jasné grafické rozlíšenie spoločných a špecifických ukazovateľov. Celý súbor ukazovateľov by mal byť integrovaný do logicky prepojeného celku, v ktorom sa vhodne dopĺňajú spoločné a programové ukazovatele. Spolu s vytvorením hierarchie očakávaných výsledkov je potrebná **formulácia hlavných merateľných ukazovateľov malého počtu, ktorá bude zohľadňovať rozmer finančných alokácií**.

Ukazovatele výstupov by mali byť uvedené osobitne pre každú prioritnú os. Napokon je potrebné **jazykové zjednotenie prekladov znenia ukazovateľov** z anglického jazyka, ale aj ostatných termínov.

Riadenie implementačného procesu OP ĽZ je v štádiu rozpracovania. Zahŕňa pomerne širokú oblasť podpory a predpokladá sa spolupráca s viacerými SORO.

Finančné alokácie nie sú zatiaľ známe.

Za účelom lepšieho **prepojenia na strategické dokumenty** by bolo vhodné, aby sa v OP ĽZ spomenuli hlavné iniciatívy EÚ, ako sú uvedené v stratégii Európa 2020, a logicky sa pričlenili k zodpovedajúcim častiam („Mládež v pohybe“, „Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta“, „Európska platforma na boj proti chudobe“). Čo sa týka NPR, OP ĽZ by sa však mal vyvarovať plánovaniu aktivít, ktoré sa zrealizujú v roku 2013 v rámci NPR.

Horizontálne princípy „rovnosť príležitostí a predchádzanie diskriminácii“ a „rovnosť medzi mužmi a ženami“ sú veľmi príbuzné, a preto bude v mnohých prípadoch veľmi ťažké ich rozlišovať a vyhodnocovať. Horizontálny princíp „udržateľný rozvoj“ bude zrejme najťažšie vyhodnotiteľný, ak vôbec. Investičné priority sa prekrývajú s horizontálnymi princípmi 2 a 3, čo nie je ideálne a vhodné riešenie.

Príloha 1: Intervenčná logika a ukazovatele

Investičné priority	Špecifické ciele	Cieľové skupiny	Ukazovatele výstupu	Ukazovatele výsledku
1.1 Prístup k zamestnaniu pre uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych ľudí vrátane miestnych iniciatív zameraných na zamestnanie a podpory pracovnej mobility.	1.1.1 Podpora zamestnanosti, riešenia nezamestnanosti, dlhodobej nezamestnanosti, nezamestnanosti ohrozených skupín, najmä nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnutých a ich začlenenia na trh práce.	• uchádzač o zamestnanie, • znevýhodnený uchádzač o zamestnanie, • zamestnanec, • samostatne zárobkovo činná osoba, • zamestnávateľ, • poskytovatelia služieb zamestnanosti	Spoločné Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných Neaktívne osoby, ktoré nie sú v procese vzdelávania ani odbornej prípravy Osoby so základným (ISCED 1) alebo nižším sekundárnym (ISCED 2) vzdelaním Osoby vo veku nad 54 rokov Osoby so zdravotným postihnutím Iné znevýhodnené osoby Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb Špecifické Neaktívne/Nezamestnané osoby bez znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie Zamestnané osoby, ktoré sú ohrozené stratou zamestnania alebo osoby s neistým zamestnaním	Spoločné Účastníci, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní Účastníci, ktorých situácia na trhu práce sa 6 mesiacov po odchode zlepšila Špecifické Uchádzači o zamestnanie, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu Účastníci, ktorí sú v čase odchodu nanovo zapojení do hľadania práce alebo sú zamestnaní vrátane samostatnej zárobkovej činnosti Osoby ohrozené stratou zamestnania alebo osoby s neistým zamestnaním, ktorých situácia na pracovnom trhu sa 6 mesiacov po odchode zlepšila
	1.1.2 Zlepšenie podpory tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability pracovníkov a podnikov, podpory udržateľnej samostatne zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov a poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach.	• uchádzač o zamestnanie, • znevýhodnený uchádzač o zamestnanie, • zamestnanec, • samostatne zárobkovo činná osoba, • zamestnávateľ, • poskytovatelia služieb zamestnanosti	Spoločné Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní Účastníci, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu Špecifické Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní vrátane samostatne zárobkovo činných osôb Účastníci zamestnaní MSP, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu	

1.2 Zvyšovanie účasti mladých ľudí na trhu práce.	1.2.1 Zvýšenie zamestnanosti, zamestnateľnosti a účasti mladých ľudí na trhu práce, zníženie ich nezamestnanosti, najmä podporou programov a projektov ponúkajúcich im zamestnanie, ďalšie vzdelávanie, učňovskú prípravu alebo stáž, resp. prax.	• absolvent školy, • uchádzač o zamestnanie do 29 rokov, • zamestnanec, • samostatne zárobkovo činná osoba, • zamestnávateľ • poskytovatelia služieb zamestnanosti	Spoločné Osoby vo veku do 25 rokov Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných Neaktívne osoby Osoby so základným (ISCED 1) alebo nižším sekundárnym (ISCED 2) vzdelaním Špecifické Neaktívne/Nezamestnané osoby vo veku do 25 rokov	Spoločné Špecifické Mladí účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní, vrátane samostatne zárobkovo činných osôb Mladí účastníci, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu Mladí účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní vrátane samostatne zárobkovo činných osôb, alebo získavajú kvalifikáciu alebo končia stáž.
1.3 Rovnosť medzi mužmi a ženami a zosúladienie pracovného a súkromného života.	1.3.1 Zvýšiť mieru zamestnanosti žien uľahčením zosúladienia pracovného a rodinného života.	• zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí vo verejnom aj v neverejnom sektore • tvorcovia politík na národnej, regionálnej a miestnej úrovni • ženy po materskej dovolenke a ženy resp. rodičia po rodičovskej dovolenke	Spoločné Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných Neaktívne osoby Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb Špecifické Neaktívne/Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných	Spoločné Účastníci, ktorých situácia na pracovnom trhu sa 6 mesiacov po odchode zlepšila Špecifické Účastníci, ktorí sú zamestnaní dôsledkom ich možnosti umiestniť závislé osoby v opatrovateľských službách, a to 6 mesiacov po umiestnení.
	1.3.2 Odstrániť horizontálnu a vertikálnu rodovú segmentáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie.	• uchádzači o zamestnanie s rodičovskými povinnosťami • záujemcovia o zamestnanie s rodičovskými povinnosťami • ženy z etnických minorít • fyzické osoby zo znevýhodneného prostredia • fyzické a právnické osoby ohrozené diskrimináciou • uchádzači o zamestnanie s dôrazom na osoby s problémami pri zosúladovaní pracovného a rodinného života • záujemcovia o zamestnanie s dôrazom na osoby s problémami pri zosúladovaní pracovného a		Spoločné Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní Špecifické Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní vrátane samostatne zárobkovo činných osôb.

		rodinného života • zamestnávateľa, SZČO • poskytovatelia služieb zamestnanosti • zamestnanci s rodinnými povinnosťami • Národný inšpektorát práce • výskumné a vzdelávacie inštitúcie • organizácie a inštitúcie venujúce sa rodovej rovnosti • sociálni partneri, odborové organizácie a pod.		
2.1 Aktívne začlenenie.	2.1.1 Zvýšiť aktivitu ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením za účelom ich začlenenia.	• deti, mladí ľudia, ženy, neúplné rodiny s deťmi, mnohohodné rodiny, nízkopríjmové domácnosti, starší ľudia, osoby so zdravotným postihnutím, marginalizované skupiny a ďalší jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou z týchto alebo iných dôvodov, chudobou alebo sociálnym vylúčením, • deti, mladí ľudia, neúplné rodiny s deťmi, mnohohodné rodiny, nízkopríjmové domácnosti, starší ľudia, osoby so zdravotným postihnutím, marginalizované skupiny, a ďalší jednotlivci alebo skupiny, ktoré sú v chudobe alebo sociálne vylúčené, • zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a /alebo sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom	Spoločné Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb Osoby vo veku nad 54 rokov Osoby so zdravotným postihnutím Iné znevýhodnené osoby Počet projektov zameraných na verejné správy alebo verejné služby Počet projektov úplne alebo čiastočne vykonaných sociálnymi partnermi alebo mimovládnyimi organizáciami Neaktívne osoby, ktoré nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy Špecifické Účastníci, ktorí sú členmi domácností bez práce alebo domácností s nízkou pracovnou intenzitou alebo nízkopríjmové rodiny Nezamestnaní/Zamestnaní účastníci ohrození chudobou alebo sociálnym vylúčením	Spoločné Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní Účastníci, ktorých situácia na pracovnom trhu sa 6 mesiacov po odchode zlepšila Špecifické Iní znevýhodnení uchádzači, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní Účastníci, ktorým sa zvýšil príjem nad národnú hranicu chudoby 6 mesiacov po odchode Spoločné Účastníci, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu Špecifické Zamestnanci vo verejnom sektore, ktorí získali odbornú kvalifikáciu Poskytovatelia verejných služieb/komunitných služieb rozvíjajúci aktivity sociálnej inklúzie Spoločné Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní Špecifické Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní
	2.1.2 Podporovať prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.			
	2.1.3 Poskytovanie pomoci sociálnym podnikom.			

	2.1.4 Prevencia a eliminácia diskriminácie.	• sektore, výskumné a vzdelávacie inštitúcie • deti a plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne služby, • znevýhodnený uchádzač o zamestnanie, • občania so zdravotným postihnutím, seniori • deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, • verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb, • subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, • nízkopríjmové domácnosti,	Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie Poskytovatelia verejných služieb Poskytovatelia komunitných služieb Zamestnanci vo verejnom sektore Účastníci so zdravotným postihnutím/ostatní znevýhodnení účastníci Nezamestnaní účastníci nad 54 rokov	v sociálnom podniku. Spoločné Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní Účastníci, ktorých situácia na pracovnom trhu sa 6 mesiacov po odchode zlepšila Špecifické Nezamestnaní účastníci nad 50 rokov, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní Účastníci, so zdravotným postihnutím/ostatní znevýhodnení účastníci, ktorých situácia na pracovnom trhu sa 6 mesiacov po odchode zlepšila Počet projektov rozvíjajúcich aktivity sociálnej inklúzie úplne alebo čiastočne implementovaných sociálnymi partnermi alebo mimovládnyimi organizáciami
2.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu	2.2.1 Zefektívniť poskytovanie zdravotnej starostlivosti prostredníctvom tvorby a inovácie klinických postupov a postupov pre výkon prevencie v rámci integrovaného modelu poskytovania zdravotnej starostlivosti	• zdravotnícki pracovníci • poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	Spoločné <i>Number of projects targeting public administrations or public services</i> Špecifické <i>Number of preventive guidelines aimed at preventing socially most serious types of diseases</i> <i>Number of developed clinical guidelines with primary focus on the most common and / or most serious types of diseases</i>	Spoločné Špecifické <i>Percentage of patients referred from general practitioners to higher levels of care</i> <i>Percentage of patients with prevention by physical inspection</i> <i>Percentage of patients treated according to new innovated clinical guidelines</i>
3.1 Investície do zdravotníckej a sociálnej	3.1.1 Modernizovať zdravotnícku	• poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	Spoločné	Spoločné <i>Population covered by improved health</i>

infraštruktúry, ktoré prispievajú k regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné.	infraštruktúru za účelom zefektívnenia primárnej zdravotnej starostlivosti.	vlastníci, dlhodobí správcovia, alebo dlhodobí nájomcovia zdravotníckych zariadení	Špecifické <i>Number of established regional centres of primary health care</i>	<i>services</i> Špecifické <i>Decrease of average number of patients' visits (per patient per year)</i> <i>Increase of number of general practitioners per one contact point</i>
4.1 Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a sekundárnemu vzdelaniu	4.1.1 Zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ a SŠ reflektujúc potreby trhu práce s dôrazom na podporu odborného vzdelávania a prípravy	žiaci základných a stredných škôl vrátane žiakov so ŠVVP, rodičia, lídri komunitnej práce, pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy, tútori a lektori, profesionálni a dobrovoľní pracovníci s mládežou, zamestnanci štátnej správy a samosprávy, verejnosť/miestna komunita.	Spoločné Osoby vo veku pod 25 rokov Programové Počet žiakov zapojených do projektov podporujúcich výkon praktického vyučovania u zamestnávateľa Počet projektov podporujúcich výkon praktického vyučovania u zamestnávateľa Počet vzdelávacích programov s prvkami duálneho systému vzdelávania	Spoločné Účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy Účastníci, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu Programové Počet účastníkov, ktorí absolvovali programy s prvkami duálneho vzdelávania Počet partnerstiev medzi zamestnávateľmi a školami existujúcich 6 mesiacov po ukončení projektu Účastníci, ktorí 6 mesiacov po ukončení projektu pokračujú na nasledujúcom stupni vzdelávania alebo sú zamestnaní
4.2 Zlepšenie kvality, efektívnosti a otvorenosti terciárneho a ekvivalentného vzdelávania s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania	4.2.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce	študenti vysokých škôl, študenti stredných škôl, vysokoškolskí učitelia, manažment vysokých škôl, zamestnanci v oblasti výskumu a vývoja (vrátane podnikovej sféry a SAV), doktorandi, postdoktoranti.	Spoločné Neaktívne osoby Osoby vo veku pod 25 rokov Špecifické Počet študentov VŠ zapojených do aktivít projektu Počet pracovníkov výskumu a vývoja (vrátane podnikovej sféry a SAV) zapojených do aktivít projektu Počet projektov zameraných na zvýšenie počtu absolventov štúdia STEM a IT Počet projektov na podporu ľudských	Spoločné Účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy Účastníci, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu Špecifické Počet vytvorených centier prepájajúcich VŠ a podnikovú sféru Počet vytvorených/ inovovaných profesijne orientovaných študijných bakalárskych programov v terciárnom vzdelávaní

			zdrojov vo VŠ centrách s prepojením na podnikovú sféru	
4.3 Zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, obnove zručností a spôsobilostí pracovnej sily a zvyšovania významu pracovného trhu v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy	4.3.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehĺbovanie a zvyšovanie kvalifikácie	• zamestnanci • osoby zúčastnené na aktivitách v rámci celoživotného vzdelávania • mladí ľudia vo veku do 29 rokov • starší ľudia v produktívnom veku • lektori • tútori • lídri pre oblasť práce s deťmi a mládežou • lídri komunitnej práce • profesionálni aj dobrovoľní pracovníci s mládežou • pedagogickí a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy • vysokoškolskí učitelia • žiaci a študenti	Spoločné Špecifické Počet osôb zapojených do CŽV Počet programov CŽV Počet vzdelávacích programov na doplnenie ZŠ a/alebo nižšieho stredného vzdelávania Počet pedagogických, a odborných zamestnancov, ktorí sú v procese vzdelávania alebo získavania kvalifikácie Počet projektov zameraných na zlepšenie postavenia a kvality učiteľov	Spoločné Účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy Účastníci, ktorí v čase odchodu získavajú kvalifikáciu <i>Participants with an improved labor market situation 6 months after leaving</i> Špecifické Počet účastníkov, ktorí absolvovali programy CŽV Počet partnerstiev medzi zamestnávateľmi a poskytovateľmi CŽV existujúce 6 mesiacov po ukončení projektu Počet účastníkov, ktorí si prostredníctvom CŽV doplnili základné a/alebo nižšie stredné vzdelanie <i>Average age of general practitioners Health professionals, which after education are active in Slovak health care system</i>
	4.3.2 Zlepšiť postavenie a kvalitu pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch vzdelávania.			
5.1 Integrácia marginalizovaných komúní, ako sú napr. Rómovia	5.1.1 Zvýšiť účasť detí z marginalizovaných rómskych komúní v predprimárnom	deti z MRK, žiaci základných a stredných škôl pochádzajúci z MRK, rodičia, príslušníci MRK, asistenti/asistentky učiteľa,	Spoločné Migranti, ľudia s cudzím pôvodom, menšiny (vrátane marginalizovaných komúní ako napr. Rómovia)	Spoločné Účastníci z MRK s vyšším sekundárnym (ISCED 3) alebo post-sekundárnym (ISCED 4) vzdelaním

	vzdelávaní na úroveň 50% a zvýšiť podiel rómskej populácie s ukončeným stredným vzdelaním na 20% voči úrovni všeobecnej populácie prostredníctvom zlepšeného prístupu ku kvalitnému a desegregovanému vzdelávaniu	pedagogickí zamestnanci/zamestnankyne, tútori/tútorke, lektori/lektorky, zamestnanci/zamestnankyne štátnej správy a samosprávy pracujúci s MRK, pracovníci/pracovníčky s mládežou, mládežnícki pracovníci /pracovníčky, komunitní pracovníci/pracovníčky, odborní zamestnanci pedagogicko-psychologických poradní	Osoby s vyšším sekundárnym (ISCED 3) alebo post sekundárnym vzdelaním (ISCED4) Počet projektov zameraných na verejnú správu alebo verejné služby Počet projektov ktoré zrealizovali sociálni partneri, alebo mimovládne organizácie Špecifické Členovia marginalizovaných komunit vo vzdelávaní alebo zamestnaní	Špecifické Účastníci vo veku 3-5 rokov z MRK, ktorí sú zapojení v predprimárnom vzdelávaní.
	5.1.2 Znížiť podiel nezamestnanosti z miery nezamestnanosti 72% rómskych mužov a 75% žien o 30% (na konečnú hodnotu 50,4 % rómski muži a 52,5% rómske ženy) prostredníctvom zlepšeného prístupu k pracovným príležitostiam s osobitným dôrazom na zvýšenie kvality v službách zamestnanosti, nediskriminačný prístup a odbornú prípravu.	obyvatelia marginalizovaných rómskych komunit, poskytovatelia sociálnych služieb a služieb zamestnanosti (verejnú aj neverejnú), zamestnanci a zamestnávateľia v prípade aktivít sociálneho podnikania), terénni sociálni pracovníci, komunitní sociálni pracovníci.	Osoby vo veku vo veku 3-5 rokov	Spoločné Neaktívni účastníci, ktorí sú v čase odchodu nanovo zapojení do hľadania práce Účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy Účastníci, ktorí v čase odchodu získavali kvalifikáciu Účastníci, ktorí majú zamestnanie v čase odchodu Účastníci, ktorí majú zamestnanie 6 mesiacov po odchode Účastníci, ktorých situácia na pracovnom trhu sa 6 mesiacov po odchode zlepšila Špecifické
	5.1.3 Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti a zdravotníckej osvedy a k zvýšeniu hygienických štandardov bývania	obyvatelia marginalizovaných rómskych komunit		Spoločné Počet projektov zameraných na verejnú správu alebo verejné služby Špecifické Počet vytvorených pracovných miest pre komunitných pracovníkov v oblasti zdravotnej výchovy
6.1 Podpora fyzickej,	6.1.1 Zvýšiť podiel	obyvatelia marginalizovaných	Spoločné	Špecifické

hospodárskej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych spoločenstiev a oblastí	rómskych domácností s prístupom k bývaní a inžinierskym sieťam na celkovom počte rómskych domácností v území s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít o 25% a zabezpečiť prístup k pitnej vode vo všetkých separovaných a segregovaných MRK	rómskych komunít	Počet ďalších obyvateľov s prístupom k lepšiemu zásobovaniu vodou Kapacita podporovaných zariadení starostlivosti o deti alebo vzdelávacej infraštruktúry Špecifické Počet domácností využívajúcich zlepšené podmienky bývania Počet zrekonštruovaných / postavených predškolských zariadení v obciach s prítomnosťou MRK	Nárast podielu rómskych domácností využívajúcich zlepšené podmienky bývania na celkovom počte rómskych domácností v území s prítomnosťou MRK
	6.1.2 Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve zvýšením podielu zrekonštruovaných/postavených predškolských zariadení v území s prítomnosťou MRK na celkovom počte zariadení o 25%	obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít	Počet zrekonštruovaných / postavených KC a vybudovaných stredísk osobnej hygieny	Špecifické Nárast zrekonštruovaných resp. postavených predškolských zariadení v území s prítomnosťou MRK Nárast prevádzkovej kapacity predškolských zariadení v území s prítomnosťou MRK
	6.1.3 Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre nárastom počtu funkčných KC o 70%	obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít		
6.2 Podpora sociálnych podnikov	6.2.1 Zvýšiť zamestnanosť MRK o 500 pracovných miest podporou 100 sociálnych podnikov a budovaním siete podnikateľských inkubátorov v územiach s prítomnosťou MRK	obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít	Spoločné Nárast zamestnanosti v podporovaných podnikoch Počet podporených podnikov Špecifické	Špecifické Nárast zamestnanosti v podporených podnikoch v územiach s prítomnosťou MRK v dôsledku intervencie

Príloha 2: Národné ciele Stratégie Európa 2020

Tab. 10: Výsledkové ukazovatele Stratégie Európa 20			2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Cieľ 2020
Fiškálna politika a verejné financie												
1	Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti (GAP)	SK	-	-	-	-	-	9	9	6	-	0
		EÚ	-	-	-	-	-	,	,	,	-	-
2	Efektívnosť výberu DPH (%)	SK	-	74	69	64	65	57	56	57	-	7
		EÚ	-	,8	,7	,1	,1	,9	,7	,8	-	2
Vzdelávanie, veda a inovácie												
3	PISA (priemer dosiahnutých bodov)	SK	-	-	4	-	-	4	-	-	-	505
		OE	-	-	8	-	-	8	-	-	-	-
4	Predčasné ukončenie školskej dochádzky	SK	6,	6,	6,	6,	6	4,	4,	5	-	6
		EÚ	8	3	6	5	1	9	7	1	-	1
5	Citácie (% , 100 = priemer EÚ)	SK	35	33	40	38	41	37	34	39	-	7
		EÚ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
6	Miera vysokoškolsky vzdelanej populácie	SK	12	14	14	14	15	17	22	23	-	4
		EÚ	,9	,3	,4	,8	,8	,6	,1	,4	-	0
7	Výdavky na vedu a výskum (% HDP)	SK	0,	0,	0,	0,	0,	0,	0,	0,	-	1,2
		EÚ	51	51	49	46	47	48	63	68	-	3
8	High-tech export (% na celkovom exporte)	SK	4,	6,4	5,	5	5,	5,	6,	6,	-	1
		EÚ	7	02	8	1	2	9	6	6	-	4
Zamestnanosť a sociálna inklúzia												
9	Miera dlhodobej nezamestnanosti (% aktívneho obyvateľstva nad 15 rokov)	SK	11	11	10	8,	6,	6	9,	9,	8,	3
		EÚ	,9	,8	,3	3	7	,	3	2	9	-
10	Miera zamestnanosti (% vo vekovej skupine 20 - 64 rokov)	SK	63	64	6	67	68	66	64	65	6	7
		EÚ	,7	,5	6	,2	,8	,4	,6	,1	5,	2
11	Populácia ohrozená chudobou a vylúčením	SK	-	3	26	21	20	19	20	20	-	17,2
		EÚ	-	2	,7	,3	,6	,6	,6	,6	-	19,4
Podnikateľské prostredie												
12	Doing Business (poradie v rebríčku Svetovej banky)	SK	-	-	-	-	-	4	4	4	4	1
		EÚ	-	-	-	-	-	0	3	6	6	5
13	Index regulácie trhu produktov (bodové hodnotenie)	SK	-	-	-	-	1,	-	-	-	-	1,2
		OE	-	-	-	-	54	-	-	-	-	-
Modernizácia verejnej správy												
14	E-government index (%)	SK	25,	-	37	42	-	58	6	-	-	9
		EÚ	5	-	,3	,3	-	,6	2	-	-	0
Transparentné prostredie a vymožitelnosť práva												
15	Korupcia (%)	SK	-	5	-	5	-	6	-	5	-	8
		EÚ	-	9	-	9	-	1	-	6	-	0
Zdravie												
16	Roky zdravého života (očakávaný počet rokov pri narodení)	SK	-	55	54	55	52	52	52	52	-	6
		EÚ	-	,9	,5	,8	,3	,5	,3	,2	-	0
Environmentálna udržateľnosť												
17	Emisie skleníkových plynov mimo ETS (% , zmena voči roku 2005)	SK	-	-	-	-6,0	-4,6	-	-	-	-	<
		EÚ	-	-	1	-	-	12	6	9	-	1
18	Podiel OZE na hrubej konečnej spotrebe	SK	6,	6,	6	8,	8,	10	9,	1	-	1
		EÚ	1	2	,	2	4	,4	8	1	-	4
19	Konečná energetická spotreba (% , zmena voči priemeru rokov 2001-	SK	-	-	-	-	1,	-	6,	-	-	-
		EÚ	-	-	0,	2,	2	6,	1	1,	-	1
20	Trend EPI	SK	-	64,	64,	6	6	66	66,	-	-	68,3
		EÚ	-	0	8	6	6	,6	6	-	-	-